

Aкционарско друштво за осигуранje
Delta Generali, Podgorica

Finansijski izvještaji za godinu koja se
završila 31. decembra 2013. godine

Akcionarsko društvo za osiguranje Delta Generali, Podgorica
Finansijski izvještaji za godinu koja se završila 31.decembra
2013. godine

SADRŽAJ

Izvještaj nezavisnog revizora

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans stanja na dan 31. decembra 2013. godine

Bilans uspjeha za godinu koja se završava 31. decembra 2013. godine

Izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava 31. decembra 2013. godine

Bilans novčanih tokova za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Napomene uz finansijske izvještaje

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA AKCIONARSKOG DRUŠTVA ZA OSIGURANJE "DELTA GENERALI", PODGORICA

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Akcionarskog društva za osiguranje "Delta Generali", Podgorica (u daljem tekstu: „Društvo”), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2013. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i ostalih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za pripremu i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore i propisima Agencije za nadzor osiguranja koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim da omoguće pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale uslijed prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, na osnovu revizije koju smo izvršili. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih normi i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija obuhvata sprovođenje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i objelodanjuvanjima u finansijskim izvještajima. Izbor revizorskih procedura zavisi od procjene revizora pri čemu se uzima u obzir i ocjena rizika da li finansijski izvještaji sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed prevare ili greške. Vršeći procjenu takvog rizika, revizor razmatra i interne kontrole bitne za pripremu i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja pravnog lica, u cilju kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura u skladu sa okolnostima, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Društva. Revizija takođe uključuje ocjenu opravdanosti primjene odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući da obezbijede osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju objektivno i istinito finansijsko stanje Društva na dan 31. decembra 2013. godine i rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore i propisima Agencije za nadzor osiguranja koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje.

Podgorica, 14. april 2014. godine.

Ernst & Young Montenegro d.o.o.
Podgorica, Crna Gora

Olivera Andrijašević
Partner

Danijela Dimovski
Ovlašćeni revizor

BILANS STANJA
 od 01.01.2013. do 31.12.2013.
AKTIVA

grupa računa	POZICIJA	Napomena	Iznos	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	A. Nematerijalna imovina (A.1+A.2+A.3+A.4)	5	73	635
000	A.1.Gudvil		-	
002,003,004	A.2.Druga dugoročna nematerijalna imovina		2,122	2,122
005,006	A.3.Potraživanja po osnovu datih avansa za dugoročna nematerijalna ulaganja i aktivna vremenska razgraničenja		-	-
008,009	A.4.Umanjenje i ispravka vrijednosti nematerijalnih ulaganja (+/-)		(2,049)	(1,487)
	B. Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja (B.1+B.2+B.3+B.4+B.5)	6	162,196	223,908
010	B.1.Zemljište i objekti za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja			-
011, 012	B.2.Oprema i sitan inventar za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja		527,060	533,059
013	B.3.Potraživanja po osnovu datih avansa za nekretnine, postrojenja i opremu za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja			-
014,015, 016	B.4.Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja u izgradnji			-
019	B.5.Ispravka vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja (+/-)		(364,864)	(309,151)
	C. Dugoročna finansijska ulaganja (C1+C2)	7	874,886	962,308
	C1. Dugoročna finansijska ulaganja kapitala i tehničkih rezervi		874,886	962,308
020,030,040,050,060,070	C1.1.Hartije od vrijednosti		-	-
021,031,041,051,061,071	C1.2.Obveznice,odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti		184,013	237,250
022,032,042,052,062,072	C1.3.Akcije		-	-
023,033,043,053,063,073	C1.4.Ulaganja u investicione fondove		-	-
024,034,044,054,064,074	C1.5.Dugoročni depoziti i druga dugoročna finansijska ulaganja		500,000	500,000
025,035,045,055,065,075	C1.6.Investicione nekretnine i druge nekretnine, postrojenja i oprema, koji nisu namijenjeni za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja		-	-
026	C1.7.Udjeli i učešća u društvima		50,000	50,000
027	C1.8.Dugoročna poslovna potraživanja i druga dugoročna potraživanja		140,873	175,058
028,036,046,056,066,076	C1.9 Izvedeni finansijski instrumenti		-	-
029,037,047,057,067,077	C1.10 Druga dugoročna finansijska ulaganja		-	-
038,048,058,068,078	C1.11 Stalna imovina koja se drži za prodaju		-	-
	C2. Dugoročna finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva		-	-
080,081,083,084,085	C2.1.Akcije, dužničke hartije od vrijednosti i izvedeni finansijski instrumenti u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana		-	-
082	C2.2.Depoziti kod grupe banaka,kod pridruženih banaka i kod zajednički kontrolisanih banaka		-	-
086,087	C2.3.Druga finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva		-	-
	D.Kratkoročna finansijska ulaganja (D.1+D.2+D.3)	8	11,975,817	9,603,466
180,182,184	D.1 Hartije od vrijednosti		53,237	52,372
181,183,185	D.2 Kratkoročni depoziti kod banaka		11,922,580	9,551,094
186	D.3 Izvedeni finansijski instrumenti i druga kratkoročna finansijska ulaganja		-	-
	E. Kratkoročna sredstva (E.1+E.2+E.3)		1,855,303	1,471,315
10,11	E.1 Gotovinska sredstva	9	116,765	73,114
	E.2 Kratkoročna potraživanja	10	1,723,084	1,380,793
12	E.2.1 Kratkoročna potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja		1,084,790	831,816
13	E.2.2 Kratkoročna potraživanja za premije reosiguranja i saosiguranja		48,406	101,250
14	E.2.3 Kratkoročna potraživanja za udjele u naknadama šteta		9,584	27,028
15	E.2.4 Druga kratkoročna potraživanja iz poslova osiguranja		162,550	114,690
16	E.2.5 Kratkoročna potraživanja iz finansiranja		43,958	78,638
17	E.2.6 Druga kratkoročna potraživanja		373,796	227,371
310,311,319,320,321,329	E.3 Zalihe materijala i sitnog inventara	11	15,454	17,408
9702, 9712, 9722, 9732, 9742, 9808, 9812, 9822, 9832, 9842, 9852, 9862, 9872, 9882, 9892	F. Udio reosiguravača u tehničkim rezervama	12	603,886	615,210
	G. Aktivna vremenska razgraničenja	13	1,420,518	1,257,825
192	G.1 Odloženi troškovi sticanja osiguranja		1,398,043	1,232,292
190, 193, 194, 195, 196, 198	G.2 Ostala aktivna vremenska razgraničenja		22,475	25,533
090	H. Odložena poreska sredstva		-	-
	UKUPNO AKTIVA		16,892,679	14,134,667

grupa računa	POZICIJA	Napomena	Iznos	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	A. Osnovni kapital (A.1+A.2)	14	4,399,000	4,399,000
900	A.1 Akcijski kapital-obične akcije		4,399,000	4,399,000
901	A.2 Akcijski kapital- povlašćene akcije		-	-
	B. Rezerve (B.1+B.2+B.3+B.4+B.5)		2,398,724	987,378
910	B.1 Kapitalne rezerve		-	-
911	B.2 Rezerve iz dobiti	14	923,125	622
	B.2.1 Zakonske rezerve		-	-
	B.2.2 Rezerve ze sopstvene akcije		-	-
	B.2.3 Statutarne rezerve		-	-
	B.2.4 Ostale rezerve iz dobitka		923,125	622
919	B.3 Sopstvene akcije		-	-
940-949	B.4 Revalorizacione rezerve		-	-
	B.5 Prenesena i nerasporedjena dobit/gubitak (+/-)		1,475,599	986,756
920-925	B.5.1 Prenesena dobit/gubitak iz prethodnih godina (+/-)	14	64,253	64,253
921-926	B.5.2 Neraspoređena dobit/ gubitak tekuće poslovne godine (+/-)	14	1,411,346	922,503
	C.Rezervisanja (C.1+C.2+C.3)		8,612,335	7,339,676
	C.1 Bruto tehničke rezerve		8,601,177	7,330,234
980	C.1.1 Bruto prenosne premije	15	4,307,171	4,071,675
982	C.1.2 Bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete	16	1,412,627	1,087,582
983	C.1.3 Bruto rezervisanja za nastale i neprijavljenе štete	16	2,476,933	1,855,740
984	C.1.4 Bruto rezervisanja za troškove likvidacije šteta		-	-
985	C.1.5 Bruto rezervisanja za izravnanje rizika	17	404,446	315,237
981, 986,987,988,989	C.1.6 Bruto ostala druga osiguravajuća tehnička rezervisanja		-	-
	C.2. Matematička rezerva i druga tehnička rezervisanja životnih osiguranja		-	-
970	C.2.1 Bruto matematička rezervisanja za životna osiguranja		-	-
971	C.2.2 Bruto matematička rezervisanja za životna osiguranja kod kojih ugovarač osiguranja preuzima rizik ulaganja		-	-
972,973	C.2.3 Bruto matematička rezervisanja za druge vrste osiguranja za koje je potrebno formirati matematička rezervisanja		-	-
974	C.2.4 Bruto rezerisanja za učešće u dobiti		-	-
	C.3 Ostala rezervisanja	18	11,158	9,442
960	C.3.1 Rezervisanja za penzije, jubilarne nagrade i otpremnine		11,158	9,442
961,962,963,967	C.3.2 Ostala rezervisanja, osim tehničkih rezervisanja		-	-
	D. Kratkoročne obaveze (D.1+D.2+D.3+D.4+D.5+D.6+D.7)	19	1,482,620	1,408,613
22	D.1 Kratkoročne obaveze iz neposrednih poslova osiguranja		207	423
23	D.2 Kratkoročne obaveze za premije iz saosiguranja i reosiguranja		503,744	619,221
24	D.3 Kratkoročne obaveze za udjele u iznosima šteta		1,546	9,999
25	D.4 Druge kratkoročene obaveze iz poslova osiguranja		19,718	21,288
26	D.5 Kratkoročne obaveze iz finasiranja		-	-
21	D.6 Kratkoročne obaveze prema zaposlenima		233,331	178,418
27, 28,29	D.7 Druge kratkoročne obaveze i izvedeni finansijski instrumenti		724,074	579,264
	E. Dugoročne obaveze iz finansiranja i poslovanja (E.1+E.2+E.3+E.4)		-	-
950,951	E.1 Obaveze prema bankama		-	-
954	E.2 Obaveze po izdatim hartijama od vrijednosti		-	-
952,953,955,956	E.3 Druge finansijske obaveze		-	-
957	E.4 Obaveze za odloženi porez		-	-
969	F. Pasivna vremenska razgraničenja		-	-
	UKUPNO PASIVA		16,892,679	14,134,667

U Podgorici,
Datum: 27.01.2014.

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa:

Kražnulović

Izvršni direktor društva:

Miljan Ljubić

BILANS USPJEHA
 od 01.01.2013. do 31.12.2013.

grupa računa	2	Napomena	I z n o s	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	3	4	5	
I POSLOVNI PRIHODI (1+2)			8,268,665	7,175,167
1. Prihod od premije osiguranja i saosiguranja	20		8,008,042	6,972,332
1.1 Obračunate bruto premije osiguranja			9,966,806	9,338,990
1.2 Primljene premije saosiguranja			285,675	141,054
1.3 Primljene premije reosiguranja i premije reosiguranja iz cesije			-	-
1.4 Smanjenje za udjele saosiguravača u premijama osiguranja			(19,934)	-
1.5 Smanjenje za udio reosiguranja u premijama osiguranja i za udjele retrocesionara u premijama osiguranja			(1,856,598)	(2,014,508)
1.6 Promjene bruto prenosnih premija (+/-)			(235,496)	(706,606)
1.7 Promjene prenosnih premija za saosiguravajući dio (+/-)			-	-
1.8 Promjene prenosnih premija za reosiguravajući dio (+/-)			(132,411)	213,402
2. Neto prihodi od ostalih usluga	21		260,623	202,835
2.1 Prihodi od usluga za obavljanje drugih poslova osiguranja			16,892	11,406
2.2 Prihod od ukinutih rezervisanja, osim tehničkih rezervisanja			13,891	1,249
2.3 Revalorizacioni poslovni prihodi			-	-
2.4 Prihodi od drugih usluga			229,840	190,180
II POSLOVNI RASHODI (1+2+3)			4,027,434	3,593,708
1. Rashodi naknada šteta	22		3,442,035	2,519,842
1.1 Obračunate bruto naknade šteta			2,403,207	2,570,703
1.2 Troškovi vezani za isplatu šteta*			363,187	275,797
1.3 Umanjenje za prihode ostvarene iz bruto regresnih potraživanja			(100,191)	(53,872)
1.4 Udio u naknadama šteta iz prihvaćenih saosiguranja, reosiguranja i retrocesija			10,025	20,451
1.5 Umanjenje za udio saosiguravača, reosiguravača i retrocesionara u naknadama šteta			(59,343)	(490,903)
1.6 Promjene bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete (+/-)			325,045	(498,639)
1.7 Promjene rezervisanja za nastale prijavljene štete za saosiguravajući i reosiguravajući dio (+/-)			(121,087)	303,150
1.8 Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljene štete (+/-)			621,192	393,155
1.9 Umanjenje za udjele saosiguravača i reosiguravača i retrocesionara u rezervisanjima za nastale neprijavljene štete			-	-
1.10 Promjena rezervisanja za troškove likvidacije šteta			-	-
2. Rashodi za promjene neto tehničkih rezervisanja	23		89,209	283,355
2.1 Promjene rezervisanja za bonuse i popuste i storno (+/-)			-	-
2.2 Promjene matematičkih rezervisanja (+/-)			-	-
2.3 Promjena rezervisanja za izravnanje rizika (+/-)			89,209	283,355
2.4. Promjena rezervisanja za prenosne premije (+/-)			-	-
2.5 Promjena drugih tehničkih rezervisanja (+/-)			-	-
3. Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja	24		496,190	790,511
3.1 Troškovi za preventivu			138,891	127,086
3.2 Vatrogasni doprinos			-	-
3.3 Garantni fond			181,254	201,338
3.4 Troškovi nadzornog organa			93,852	70,754
3.5 Troškovi ispravke vrijednosti premije osiguranja			69,011	390,166
3.6 Drugi ostali neto troškovi osiguranja			11,466	-
3.7 Rezervacije za penzije, jubilarme nagrade i otpremnine povodom penzionisanja			1,716	1,167
3.8 Rezervacija za onerozne (štetne) ugovore			-	-
3.9 Druge rezervacije			-	-
III DOBITAK/GUBITAK - BRUTO POSLOVNI REZULTAT (I-II)			4,241,231	3,581,459
IV TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA (1-2+3+4+5+6+7-8)*	25		3,395,156	2,992,593
1. Troškovi sticanja osiguranja			3,149,467	2,754,479
2. Promjene u razgraničenim troškovima sticanja osiguranja			165,750	151,865
3. Amortizacija			31,748	38,184
4. Troškovi rada			430,594	391,442
4.1 Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih primanja zaposlenih			261,998	260,716
4.3 Porezi i doprinosi na isplaćene zarade			165,863	128,294
4.5 Drugi troškovi rada			2,733	2,432
5. Materijalni troškovi			10,523	9,822
5.1 Troškovi materijala za popravku i održavanje, otpis sitnog inventara i usklajivanje			1,521	600
5.2 Troškovi kancelarijskog materijala			3,292	2,619
5.3 Troškovi energije			5,395	5,966
5.4 Drugi troškovi materijala			315	637

	6. Ostali troškovi usluga		135,741	126,434
	6.1 Troškovi konsultantskih usluga (troškovi po ugovorima o djelu, ugovorima o autorskom radu, intelektualnih usluga - zajedno sa dažbinama, koje idu na teret preduzeća)		23,755	24,972
	6.2 Zakupnine		68,052	58,622
	6.3 Troškovi platnog prometa i bankarskih usluga		14,938	14,114
	6.4 Premije osiguranja		2,470	1,535
	6.5 Troškovi reklame, propagande i reprezentacije		4,138	5,931
	6.6 Troškovi drugih usluga		22,388	21,260
	7. Drugi troškovi		81,380	60,490
706	8. Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja		278,547	236,393
	V DOBITAK/GUBITAK - NETO POSLOVNI REZULTAT (III-IV)		846,075	588,866
	VI FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA (3+6)		716,528	468,917
	1. Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		279,503	270,058
770	1.1 Prihodi od kamata		279,503	270,058
771	1.2 Povećanje fer vrijednosti prilikom upotrebe posebnih pravila za obračunavanje rizika		-	-
772	1.3 Dobici od finansijskih sredstva i finansijskih obaveza		-	-
774	1.4 Prihodi od dividendi i drugih udjela u dobitku		-	-
775	1.5 Pozitivne kursne razlike		-	-
773,776,777,778,779,780,781,782	1.6 Drugi prihodi		-	-
	2. Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		22,203	
730	2.1 Rashodi od kamata		-	-
732	2.2 Gubici kod finansijskih sredstava i finansijskih obaveza		-	-
734	2.3 Rashodi od umanjenja vrijednosti		-	-
735	2.4 Negativne kursne razlike		22,203	-
731,736,737,738,739	2.5 Drugi finansijski rashodi		-	-
740,741,742,743,744,745,746,	2.6 Rashodi nastali investiranjem tehničkih rezervi u investicione nekretnine		-	-
	3. Neto finansijski rezultat od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve (1-2)		257,300	270,058
	4. Prihodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	26	545,591	215,815
770	4.1 Prihodi od kamata		128,636	105,800
772	4.2 Dobici od finansijskih sredstava i finansijskih obaveza		-	-
771,774	4.3 Drugi prihodi od ulaganja		-	-
773	4.4 Prihodi od dividendi i drugih udjela u dobitku		-	-
775,776,777,779	4.5 Drugi finansijski prihodi		3,588	2,198
780,781,782	4.6 Prihodi od ulaganja u investicione nekretnine		-	-
783,784,785,786,787,788,789	4.7 Drugi prihodi		413,367	107,817
	5. Rashodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	27	86,363	16,956
730	5.1 Rashodi od kamata		800	1,000
732	5.2 Gubici kod finansijskih sredstava i finansijskih obaveza		-	-
734	5.3 Rashodi od umanjenja vrijednosti		-	-
731,733,736,737,738,739	5.4 Drugi finansijski rashodi		73	6,790
740,741,742,743,744	5.5 Rashodi od amortizacije, vrednovanje po fer vrijednosti investicionih nekretnina		-	-
745,746,747	5.6 Rashodi za druge nekretnine		-	-
748,749	5.7 Novčane kazne i odštete		85,490	9,166
	6. Neto finansijski rezultat od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi (4-5)		459,228	198,859
	VII DOBITAK/GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (V+VI)		1,562,603	1,057,783
	VIII POREZ NA DOBIT	28	151,257	135,280
820	1.1 Porez na dobit		151,257	135,280
823	1.2 Prihodi (rashodi) na ime odloženog poreza		-	-
	IX NETO DOBIT/GUBITAK ZA POSLOVNU GODINU (+/-)		1,411,346	922,503
	X RASPODJELA NETO DOBITI			
830,831,832,833,834,839	1. Raspodjela neto dobiti			
	XI ZARADA PO AKCIJI		395,46	258,48

U Podgorici,

Datum: 27.01.2014.

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa:

J. Tražnatović

Izvršni direktor društva:

M. Djurić

Naziv društva za osiguranje: Delta Generali Osiguranje AD
 Sjedište: Podgorica
 Vrsta osiguranja: neživotno

Šifra djelatnosti: 6512
 PIB: 02702967

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
 od 01.01.2013. do 31.12.2013.

Pozicija	Uplaćeni kapital- redovne akcije	Uplaćeni kapital-povlašćene akcije	Revalorizacijska rezerva - zemljište i građevinski objekti	Revalorizacijska rezerva-finskih ulaganja	Ostale revalorizacijske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Ostale rezerve (sopstvene akcije)	Neraspoređena dobit ili preneseni gubitak	Ukupno (kapital i rezerve)
Stanje na dan 1. januar prethodne godine	3.250.000								270.622	3.520.622
Ispravka greski prethodnog perioda										
Promjena računovodstvenih politika										
Stanje na dan 1. januar prethodne godine (prepravljeno)										
Promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju										
Realizovani dobit/gubici od finansijske imovine raspoložive za prodaju									64.253	64.253
Ostali dobit/gubici priznati direktno i kapitalu i rezervama									922.503	922.503
Dobitak/gubitak prethodnog perioda									(270.622)	878.378
Povećanje/smanjenje osnovnog kapitala										
Dividende									622	622
Prenos dobiti u rezerve									622	986.756
Stanje na dan 31. decembar prethodne godine	4.399.000									5.396.378
Stanje na dan 1. januar tekuće godine	4.399.000									
Ispravka greski prethodnog razdoblja										
Promjena računovodstvenih politika										
Stanje na dan 1. januar prethodne godine (prepravljeno)										
Promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju										
Realizovani dobit/gubici od finansijske imovine raspoložive za prodaju										
Ostali dobit/gubici priznati direktno i kapitalu i rezervama										
Dobitak/gubitak tekućeg perioda									1.411.346	1.411.346
Povećanje/smanjenje osnovnog kapitala										
Dividende									922.503	(922.503)
Prenos dobiti u rezerve									923.125	1.475.599
Stanje na dan 31. decembar tekuće godine	4.399.000									6.797.724

U Podgorici,

Datum: 27.01.2014.

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa:

J. Računovnik

Izvršni direktor društva:

Bojan Mijatović

Bojan Mijatović

		BILANS NOVČANIH TOKOVA		
		od 01.01.2013. do 31.12.2013.		
	POZICIJA 1	Napo men a 2	Iznos	
			Tekuća godina 3	Prethodna godina 4
A	Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti			
1	Priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti			
	Prilivi od premija (iz osiguranja, saosiguranja i reosiguranja)		11,605,419	11,118,848
	Prilivi od učešća u naknadi štete (saosiguranje i reosiguranje)		11,036,300	9,852,245
	Prilivi po osnovu ostalih poslovnih prihoda		50,049	464,321
	Prilivi po osnovu vanrednih rashoda		507,287	790,544
2	Odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti			
	Odlivi po osnovu naknada šteta (iz osiguranja, saosiguranja i reosiguranja)		(9,744,998)	(9,006,576)
	Odlivi po osnovu premija (saosiguranja, reosiguranja, kao i provizija po osnovu reosiguranja i saosiguranja)		(2,461,674)	(2,594,631)
	Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda		(1,682,326)	(1,511,288)
	Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina		(1,589,732)	(1,411,584)
	Odlivi po osnovu zakupnina		(547,267)	(422,812)
	Odlivi po osnovu provizija (zastupnicima i posrednicima)		(932,686)	(776,099)
	Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja		(22,052)	(21,619)
	Odlivi po osnovu vanrednih rashoda		(2,509,261)	(2,268,543)
3	Neto promjena gotovine iz poslovnih djelatnosti		-	-
B	Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja		1,860,421	2,112,272
1	Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja		-	-
	Prilivi od prodaje hartija od vrijednosti		5,225,644	4,106,047
	Prilivi od ulaganja u hartije od vrijednosti		-	-
	Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava		52,372	-
	Prilivi od zakupnina		-	-
	Ostali prilivi iz aktivnosti investiranja		5,173,272	4,106,047
2	Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja		(7,042,414)	(6,215,300)
	Odlivi po osnovu ulaganja u hartije od vrijednosti koje su izdate od strane Crne Gore		-	(289,622)
	Odlivi po osnovu ulaganja u hartije od vrijednosti koje su izdate od strane Centralnih banaka i Vlada stranih zemalja		-	-
	Odlivi po osnovu ulaganja u obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti kojima se trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti		-	-
	Odlivi po osnovu ulaganja u obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti kojima se ne trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti		-	-
	Odlivi po osnovu ulaganja u akcije kojima se trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti		-	-
	Odlivi po osnovu deponovanja i ulaganja kod banaka sa sjedištem u Crnoj Gori		(7,042,414)	(5,925,678)
	Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja i ostalih sredstava		-	-
	Ostali odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja		-	-
3	Neto promjena gotovine iz aktivnosti investiranja		(1,816,770)	(2,109,253)
C	Novčani tokovi iz aktivnosti finansiranja			
1	Prilivi iz aktivnosti finansiranja		-	-
	Priliv po osnovu izvršenih uplata kapitala		-	-
	Priliv po osnovu dugoročnih kredita		-	-
	Priliv po osnovu kratkoročnih kredita		-	-
	Ostali prilivi po osnovu aktivnosti finansiranja		-	-
2	Odliv iz aktivnosti finansiranja		-	-
	Odlivi po osnovu otkupa sopstvenih akcija		-	-
	Odlivi po osnovu dugoročnih kredita		-	-
	Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita		-	-
	Ostali odlivi po osnovu aktivnosti finansiranja		-	-
3	Neto promjena gotovine iz aktivnosti finansiranja		-	-
D	Neto promjena gotovine		43,651	3,019
	GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA		116,765	73,114
	GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA		73,114	70,095

U Podgorici,

Datum: 27.01.2014.

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa:

J. Ražnatović

Izvršni direktor društva:

Nikola KMP-a
 Niko b 27a/b
 1
 Podgorica

* * *

DELTA GENERALI OSIGURANJE AD PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

- ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2013.-

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013.

(Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno)

1. OSNOVNE INFORMACIJE

Akcionarsko društvo za osiguranje Delta Generali Osiguranje a.d. Podgorica (u daljem tekstu: Društvo) upisano je u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici pod Registarskim brojem 4-0008623/001 od 27.02.2008. godine. Društvo je osnovano na osnovu Rješenja o izdavanju Dozvole za obavljanje poslova osiguranja, koje je izdala Agencija za nadzor osiguranja Crne Gore br. 33-1/08 od 22.02.2008. godine.

Društvo je registrovano za obavljanje svih vrsta neživotnih osiguranja u skladu sa Zakonom o osiguranju (»Sl. list RCG« br. 78/06, 19/07, 53/09, 73/10, 40/11 i 45/12).

Organi Društva su: Skupština akcionara, Odbor direktora, Odbor revizora, Izvršni direktor i Sekretar. Osnovni organi upravljanja Društvom su Odbor direktora i Izvršni direktor. Pravo glasa u Skupštini imaju akcionari Društva, srazmjerno učešću u kapitalu Društva.

Izvršena je promjena poslovног imena Društva u Akcionarsko društvo za osiguranje Delta Generali Osiguranje Podgorica, skraćeni naziv društva je „Delta Generali osiguranje“ AD Podgorica i to na osnovu Rješenja Agencije za nadzor osiguranja br. 915-2/08 od 29.12.2008. godine i upisana u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici 31.12.2008. godine.

Za poslovanje Društva u toku 2013. godine odgovoran je Izvršni direktor Društva Dejan Bajić, diplomirani ekonomista, koji je takođe i sekretar Društva.

Članovi Odbora direktora su:

Mladen Ostojić	Predsjednik
Gorana Rašić	član
Branka Borović	član
Goran Bošković	član
Veselin Danilovac	član

Sjedište Društva je u Podgorici, ulica Kralja Nikole br. 27A/VI.

Dana 15.06.2012. godine Rješenjem broj 03-328/7-12 Agencija za nadzor osiguranja je dala saglasnost Delta Generali životna osiguranja a.d. Podgorica za prenos portfelja na Uniqa Životno osiguranje a.d. Podgorica. Danom prenosa portfelja prestaje da važi dozvola Delta Generali životna osiguranja za obavljanje poslova životnog osiguranja izdata rješenjem Agencije broj 32-1/08 od 22.02.2008. godine.

Takođe, ovim Rješenjem je data saglasnost Delta Generali životna osiguranja a.d. Podgorica za sprovođenje postupka spajanja pripajanjem Delta Generali osiguranju A.D., Podgorica.

Odbori direktora društva Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica i Delta Generali životna osiguranja A.D. Podgorica imenovali su nezavisnog eksperta MV Konsalt d.o.o. Podgorica da ispita nacrt ugovora o spajanju odnosno statusne promjene spajanja uz pripajanje, što je u skladu za zahtjevima člana 22. Zakona o privrednim društvima Crne Gore, Službeni list 006/02, 017/07, 080/08).

Ugovor o spajanju definiše da se srazmijera zamjene akcija vrši izdavanjem od strane Delta Generali osiguranje ad Podgorica ukupnog broja 879 redovnih akcija, pojedinačne nominalne vrijednosti od 1.000 EUR, čiji vlasnik postaje Delta Generali Holding d.o.o., Podgorica kao 100% akcionar Društva.

U skladu sa mišljenjem nezavisnog eksperta MV Konsalt d.o.o. Podgorica, metod koji je primijenjen u utvrđivanju srazmijere zamjene akcija je, po svim materijalno značajnim aspektima, adekvatan.

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica**Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013.**

(Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno)

1. OSNOVNE INFORMACIJE (nastavak)

Na osnovu Ugovora o preuzimanju od 16.08.2012. godine, Akcionarsko društvo za osiguranje "Delta Generali osiguranje"AD Podgorica (u daljem tekstu: Društvo Preuzimalac), preuzele je postupkom spajanja Akcionarsko društvo za osiguranje "Delta Generali životna osiguranja" Podgorica (u daljem tekstu: preuzeto Društvo).

Danom obračuna spajanja, putem pripajanja:

- imovina preuzetog Društva, uključujući i ukupna nenaplaćena potraživanja, prešla je na Društvo preuzimaoca;
- sve obaveze Društva koje prestaje spajanjem prema trećim licima prešle su na Društvo preuzimaoca, kao novog dužnika;
- uzajamna dugovanja i potraživanja između Društva koje prestaje spajanjem i Društva preuzimaoca, koja još nisu bila namirena, gase se usled sjedinjavanja dužnika i povjerioca u istom licu;
- akcionar preuzetog Društva postaje akcionar Društva –preuzimaoca,
- preuzeto Društvo prestaje da postoji bez sprovedenog postupka likvidacije i akcije preuzetog Društva se poništavaju. Na dan obračuna pripajanja na Društvo preuzimaoca prenosi se sva imovina i obaveze u zamjenu za izdavanje akcija Društva preuzimaoca akcionarima Društva koje prestaje spajanjem.

Po ovom osnovu, Društvo je na osnovu Rješenja Komisije za hartije od vrijednosti od 10.09.2012. godine, povećalo akcijski kapital za 879.000,00 eura odnosno 879 akcija pojedinačne nominalne vrijednosti 1.000,00 eura.

Preuzeto Društvo obrisano je iz Centralnog registra privrednih subjekata dana 17.09.2012. godine, na osnovu Rješenja o brisanju od 17.09.2012. godine.

Na dan 31.12.2013. godine Društvo je imalo 76 zaposlenih radnika (31.12.2012. godine: 73 zaposlena radnika).

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013.

(Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1 Izjava o usklađenosti

Društvo ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore („Službeni list CG”, br. 69/05, 80/08 i 32/11), odnosno na osnovu Odluke o neposrednoj primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda („MRS“) u Crnoj Gori („Službeni list CG”, br. 69/02). Shodno tome, Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja („MSFI“) primjenjuju se za finansijske izvještaje koji obuhvataju period koji počinje sa 1. januarom 2003. godine.

Takođe, Društvo ima obavezu da svoje poslovanje obavlja u skladu sa Zakonom o osiguranju („Službeni list CG“, br. 78/06, 19/07, 53/09, 73/10, 40/11, 45/12), regulativom propisanom od strane Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore i ostalom važećom regulativom Crne Gore.

Finansijski izvještaji su prikazani u formatu propisanom od strane Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore koji u pojedinim djelovima odstupa od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa MRS 1 - „Prikazivanje finansijskih iskaza“. Pored toga, navedeni finansijski izvještaji ne uključuju sva objelodanjivanja koja se zahtijevaju u skladu sa MSFI 4 - Ugovori o osiguranju.

Računovodstvene politike koje su primjenjivane u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja se razlikuju od zahtjeva MSFI primjenljivih na dan 31. decembra 2013. godine, u dijelu objelodanjivanja finansijskih instrumenata u skladu sa zahtjevima MSFI 7 – „Finansijski instrumenti: objelodanjivanja“.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore, MRS i MSFI objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, moraju biti prevedeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore koji posjeduje pravo prevoda i objavljivanja istih, odobreno od strane Međunarodne federacije računovođa (IFAC). Dakle, samo MSFI i MRS zvanično prevedeni, odobreni i objavljeni od strane Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore mogu biti u primjeni. Posljednji zvanični prevod je objavljen 31. decembra 2009. godine i obuhvata samo osnovni tekst standarda i interpretacije i ne uključuje osnove za zaključivanje, iliustrativne primjere, uputstva za primjenu, komentare, mišljenja i ostali materijal objašnjenja. Takođe, navedeni prevod ne sadrži prevod Osnova za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja.

Shodno navedenom, a imajući u vidu efekte koje navedena odstupanja računovodstvenih propisa Crne Gore od MSFI i MRS mogu imati na prezentaciju finansijskih izvještaja Društva, priloženi finansijski izvještaji se u tom dijelu razlikuju i odstupaju od MSFI i MRS.

Društvo je u sastavljanju svojih finansijskih izvještaja primjenjivalo računovodstvene politike koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Crne Gore.

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju finansijske izvještaje Društva.

2.2 Uporedni Podaci

Uporedne podatke čine godišnji finansijski izveštaji Društva za 2012. godinu koji su bili predmet revizije.

2.3 Koncept nastavka poslovanja

Finansijski izvještaji su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, koji podrazumijeva da će Društvo nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA DRUŠTVA

3.1 Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procjena, objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda.

Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa.

Procjene se najvećim dijelom odnose na procjene korisnog vijeka upotrebe nekretnina i opreme, procjene obezvrjeđenja potraživanja iz poslovnih odnosa, fer vrednovanje finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, rezervisanja za prijavljene, a nelikvidirane štete, rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete, rezervisanja za izravnanje rizika, druga osiguravajuća tehnička rezervisanja, rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade i ostala rezervisanja.

Ovlašćeni aktuar je izvršio pregled aktuarskih pozicija finansijskih izvještaja za 2013. godinu.

3.2 Preračunavanje stranih valuta

(a) Funkcionalna i valuta prikazivanja

Stavke uključene u finansijske izvještaje Društva se odmjeravaju i prikazuju u eurima (EUR) s obzirom na to da EUR predstavlja funkcionalnu valutu Društva.

(b) Transakcije i stanja

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primjenom deviznih kurseva važećih na dan transakcije. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, priznaju se u bilansu uspjeha.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA DRUŠTVA (nastavak)

3.3 Ugovori u osiguranju

Klasifikacija ugovora, priznavanje i mjerjenje

Društvo potpisuje ugovore o osiguranju kojima prihvata značajan rizik osiguranja od drugog lica (imaoca polise) i time prihvata da nadoknadi štetu imaoču polise, ukoliko budući neizvjesni događaj (osigurani slučaj) bude imao negativan efekat na imaoča polise.

Postoje sledeće vrste ugovora o osiguranju:

- osiguranje imovine obuhvata naknadu štete na imovini osiguranika u slučajevima predviđenim uslovima osiguranja, a najviše u visini vrijednosti imovine;
- osiguranje transporta podrazumijeva osiguranje stvari koje se prevoze, osiguranje karga i prevoznih sredstava kojima se prevoze stvari i putnici ili služe kao tehnička sredstva ili sredstva za obavljanje radova;
- osiguranje od odgovornosti iz djelatnosti je osiguranje građanske odgovornosti (subjektivna i objektivna odgovornost). Predmet osiguranja je imovina kao cjelina, a ne jedna određena stvar. Osigurava se odgovornost iz obavljanja djelatnosti za smrt, tjelesne povrede i narušavanje zdravlja, kao i uništenje ili oštećenje imovine trećih lica;
- osiguranje od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima uključujući obavezno osiguranje od autoodgovornosti, obuhvata naknadu štete trećim licima nastala upotrebom motornog vozila;
- osiguranje lica od posledica nesrećnog slučaja (nezgode) je zaštita osiguranika i njihovih porodica od nepovoljnih posledica nezgode, uključuje i ugovaranje od strane poslodavca za zaposlene. Može se ugovoriti za slučaj smrti usled nezgode, trajnog invaliditeta, smrti usled bolesti, prolazne nesposobnosti za rad (dnevna naknada) i narušavanje zdravlja koje zahtijeva ljekarsku pomoć (troškovi liječenja);
- zdravstveno osiguranje – dopunsko zdravstveno i privatno zdravstveno osiguranje kao oblik dobrovoljnog kolektivnog osiguranja koje obezbeđuje dodatnu zdravstvenu zaštitu putno zdravstveno osiguranje, osiguranje za vrijeme privremenog boravka u inostranstvu radi pokrića troškova u slučaju neophodne medicinske pomoći zbog iznenadne bolesti ili posledice nesrećnog slučaja i nekih drugih troškova.

Za sve ove vrste ugovora, premije se priznaju kao prihod (zarađene premije) proporcionalno tokom perioda pokrića. Dio premija primljen na osnovu ugovora koji su na snazi, a koji se odnosi na rizike koji nisu istekli na dan bilansa stanja je prikazan kao prenosna premija. Potraživanja za premije su iskazana sa porezom, a prihodi od premije u iznosu umanjenom za porez..

Obaveze za štete i troškovi po osiguranju se knjiže u bilansu uspjeha u momentu nastanka na osnovu procijenjenih obaveza za naknadu štete koje treba isplatiti osiguranicima ili trećim stranama koje su oštetili osiguranici. Ovdje spadaju direktni i indirektni troškovi podmirenja i nastaju na osnovu događaja koji su se desili do datuma bilansa stanja, dok se za štetne slučajevе koji još nisu prijavljeni Društву vrše odgovarajuća rezervisanja. Društvo ne vrši diskonotvanje obaveza za neizmirene štete. Obaveze za neplaćene štete se procjenjuju pomoću podataka o procjeni pojedinačnih slučajeva o kojima Društvo ima izvještaje i statističkih analiza za štete koje su se desile, ali nisu prijavljene.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA DRUŠTVA (nastavak)

3.4 Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja odnose se na softverske licence.

Nematerijalna ulaganja iskazuju se inicijalno po nabavnoj vrijednosti. Naknadno vrednovanje nematerijalnih ulaganja vodi se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrijednosti i nastalo obezvrijedeњe.

Amortizacija se obračunava primjenom proporcionalne metode kako bi se troškovi nematerijalnih ulaganja raspodijelili u toku njihovog procijenjenog vijeka upotrebe.

Procijenjeni korisni vijek upotrebe nematerijalnih ulaganja je od 3 do 5 godina, osim ulaganja čije je vrijeme utvrđeno ugovorom.

Promjene u očekivanom korisnom vijeku upotrebe ili očekivanom obrascu potrošnje budućih ekonomskih koristi sadržanih u sredstvu se obuhvataju tako što se promijeni period ili metod amortizacije i tretiraju se kao promjene u računovodstvenim procjenama.

Izdaci vezani za razvoj ili održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu.

3.5 Nekretnine i oprema

Početno mjerjenje nekretnina i opreme, vrši se po nabavnoj vrijednosti ili po cijeni koštanja. Nabavna vrijednost uključuje izdatke koji se direktno pripisuju nabavci sredstava.

Nekretnine i oprema nakon početnog priznavanja iskazuju se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravku vrijednosti i obezvrijedeњe po osnovu umanjenja vrijednosti, kada se to zahtijeva.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrijednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, ukoliko je primjenljivo, samo kada postoji vjerovatnoća da će Društvo u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrijednost može pouzdano odmjeriti. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspjeha finansijskog perioda u kome su nastali.

Amortizacija ovih sredstava se obračunava primjenom proporcionalnog metoda tokom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe. Početak obračuna amortizacije je prvog dana sljedećeg mjeseca od kada je sredstvo raspoloživo za upotrebu.

Vijek korišćenja nekretnina i opreme i izabrani metod amortizacije potrebno je godišnje provjeravati. Ako se utvrdi da je vijek upotrebe drugačiji od već izabranog, potrebno je promijeniti ili dopuniti odluku o metodi amortizacije. Efekti takve promjene se obračunaju i iskazuju u godišnjem izvještaju u godini u kojoj je došlo do promjena.

Primjenjene godišnje stope amortizacije su:

Automobili	15,5 -20,0%
Računari i računarska oprema	14,3- 30,0%
Namještaj i kancelarijska oprema	10,0- 12,5%
Ostala sredstva za rad	10,0- 16,5%

Dobici i gubici po osnovu otuđenja sredstva utvrđuju se iz razlike između novčanog priliva i knjigovodstvene vrijednosti i iskazuju se u bilansu uspjeha u okviru ostalih prihoda/troškova.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA DRUŠTVA (nastavak)

3.6 Umanjenje vrijednosti nefinansijskih sredstava

Sredstva sa neograničenim korisnim vijekom upotrebe ne podliježu amortizaciji i testiraju se na umanjenje vrijednosti jednom godišnje. Za sredstva koja podliježu amortizaciji testiranje na smanjenje njihove vrijednosti vrši se kada događaji ili izmijenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrijednost možda neće biti nadoknadiva. Gubitak zbog umanjenja vrijednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrijednost sredstava veća od njegove nadoknadive vrijednosti. Nadoknadiva vrijednost je vrijednost veća od fer vrijednosti sredstava umanjene za troškove prodaje i vrijednosti u upotrebi. Za svrhu procjene umanjenja vrijednosti, sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi (jedinice koje generišu gotovinu). Nefinansijska sredstva, osim goodwill-a, kod kojih je došlo do umanjenja vrijednosti se revidiraju na svaki izvještajni period zbog mogućeg ukidanja efekta umanjenja vrijednosti.

Društvo je procijenilo da u godini završenoj 31.decembra 2013. godine nije došlo do umanjenja vrijednosti nefinansijskih sredstava.

3.7 Finansijska sredstva

3.7.1 Klasifikacija

Društvo klasificiše finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrijednosti čiji se efekti promjena u fer vrijednostima iskazuju u bilansu uspjeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospijeća.

Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Društvo će sprovoditi klasifikaciju, inicijalno priznavanje i naknadno mjerjenje shodno zahtjevima MRS 39 i Agencije za nadzor osiguranja.

Finansijska sredstva se početno priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za, u slučaju finansijskih sredstava koja nisu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, direktnе troškove transakcije (naknade plaćene zastupnicima, savjetnicima, berzanskim posrednicima, dažbine berzi i ostale dažbine povezane sa prenosom), a koje proizilaze neposredno iz kupovine ili izdavanja finansijskog sredstva.

3.7.1.1 Finansijska sredstva po fer vrijednosti čiji se efekti promjena u fer vrijednostima iskazuju u bilansu uspjeha

Finansijska sredstva utvrđena po fer vrijednosti preko bilansa uspjeha uključuju:

- Finansijska sredstva namijenjena trgovcu, za koja postoji tržište odnosno možemo njihovu vrijednost pouzdano izmjeriti
- Finansijska sredstva koja se prilikom inicijalnog priznavanja razvrstavaju u grupu po fer vrijednosti preko bilansa uspjeha. To su sredstva za koje mora postojati tržište odnosno možemo njihovu vrijednost pouzdano izmjeriti.

Nakon početnog priznavanja, ova finansijska sredstva se ponovo mjere po fer vrijednosti, a efekti vrednovanja i realizovani dobici i gubici se priznaju u bilansu uspjeha. U bilansu uspjeha se priznaju i sve dobijene dividende i kamate.

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013.

(Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA DRUŠTVA (nastavak)

3.7 Finansijska sredstva (nastavak)

3.7.1 Klasifikacija (nastavak)

3.7.1.2 Krediti (zajmovi) i potraživanja

Krediti (zajmovi) i potraživanja su nederivativna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplata koja nisu kotirana na aktivnom tržištu. Ova sredstva se početno priznaju po fer vrijednosti. Svi troškovi transakcije nastali prilikom pribave se uključuju u nabavnu vrijednost sredstva.

Kamate se priznaju u poslovnom rezultatu. Preračuni finansijskih ulaganja, koji su izraženi u stranim valutama, priznaju se u finansijskom rezultatu.

Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja Društva obuhvataju kratkoročna potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja, kratkoročna potraživanja za premije reosiguranja i saosiguranja, kratkoročna potraživanja za udjele u naknadama šteta, druga kratkoročna potraživanja iz poslova osiguranja, kratkoročna potraživanja iz finansiranja i druga kratkoročna potraživanja.

Potraživanja za premije osiguranja predstavljaju potraživanja od osiguranika za fakturisanu premiju osiguranja, u skladu sa ugovornim uslovima u zaključenoj polisi osiguranja. Obračun premije vrši se na osnovu Odluke o uslovima osiguranja i tarifama premija osiguranja, kojom je za svaku vrstu osiguranja određena tarifa i način obračuna premija.

Početno mjerjenje (procjenjivanje) potraživanja vrši se po vrijednosti iz originalnog ugovora o osiguranju ili polise osiguranja, odnosno fakture za izvršene druge usluge, koja predstavlja pravičnu vrijednost.

Procjenjivanje naplativosti potraživanja utvrđuje se provjerom boniteta i finansijske likvidnosti dužnika, kao i dinamika dosadašnjeg izvršenja obaveze, zatim provjerom kvaliteta poslovne saradnje i provjerom kvaliteta sredstava obezbjeđenja plaćanja (Napomena 3.7.2).

3.7.1.3 Ulaganja u kapital pravnih lica i hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju

Početno priznavanje finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju se vrši po fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, finansijska sredstva koja su raspoloživa za prodaju se naknadno mijere po fer vrijednosti, a efekti vrednovanja se priznaju u kapitalu dok finansijsko sredstvo ne prestaje da se priznaje, kada će akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u kapitalu biti priznat u bilansu uspjeha, ili dok se ne odredi da je finansijsko sredstvo obezvrijedeno, kada se akumulirani gubitak priznaje u bilansu uspjeha iako priznavanje finansijskog sredstva nije prestalo.

Ulaganja u kapital pravnih lica koja nemaju kotiranu tržišnu cijenu na aktivnom tržištu i za koje su ostali metodi razumnog procjenjivanja neodgovarajući, izuzeta su od vrednovanja po tržišnoj vrijednosti i iskazuju se po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za ispravku vrijednosti. Nakon inicijalnog priznavanja, nerealizovani dobici i gubici koji proizilaze iz promjena fer vrijednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju priznaju se direktno u okviru kapitala (revalorizacionih rezervi), sve dok se finansijsko sredstvo ne proda ili ne obezvrijedi kada se kumulativni dobitak/gubitak prethodno priznat u okviru kapitala priznaje u bilansu uspjeha.

Dividende po osnovu hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju priznaju se u bilansu uspjeha onda kada subjekat stekne pravo na uplatu.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA DRUŠTVA (nastavak)

3.7 Finansijska sredstva (nastavak)

3.7.1 Klasifikacija (nastavak)

3.7.1.3 Ulaganja u kapital pravnih lica i hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju (nastavak)

Nakon inicijalnog priznavanja, dužničke hartije raspoložive za prodaju evidentiraju se po fer vrijednosti. Nerealizovani dobitci i gubici po osnovu hartija raspoloživih za prodaju evidentiraju se u okviru nerealizovanih dobitaka i gubitaka u okviru kapitala, dok se hartija od vrijednosti ne proda, naplati ili na drugi način realizuje, ili dok ta hartija od vrijednosti nije obezvrijeđena. Kada se hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju otuđe ili kada im se umanji vrijednost, kumulirane korekcije fer vrijednosti priznate u okviru kapitala evidentiraju se u bilansu uspjeha.

Prihodi od kamata na dužničke hartije od vrijednosti se obračunavaju i pripisuju mjesечно.

3.7.1.4 Finansijska sredstva koja se drže do dospjeća

Finansijska sredstva, sa fiksnim iznosom plaćanja ili iznosom plaćanja koji se može odrediti i fiksnim rokom dospjeća, klasifikuju se kao ona koja se drže do dospjeća ako osiguravajuće društvo ima namjeru i sposobnost da ih drži do dospjeća. Ova ulaganja se pri početnom priznavanju vrednuju po nabavnoj vrijednosti, koja predstavlja fer vrijednost plaćene naknade za nabavku ulaganja. Svi troškovi transakcije nastali pri nabavci su uključeni u nabavnu vrijednost ulaganja.

Nakon početnog vrednovanja, finansijska sredstva se vrednuju po amortizovanom trošku korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Kamate se priznaju u bilansu uspjeha.

Preračuni finansijskih ulaganja, koji su izraženi u stranim valutama, priznaju se u finansijskom rezultatu.

Ukoliko se fer vrijednost tih sredstava privremeno poveća ili smanji ispod knjigovodstvene vrijednosti, ta promjena ne utiče na visinu tih sredstava, odnosno te se promjene ne priznaju u poslovnim knjigama.

Sredstva koja su klasifikovana kao sredstva koja se drže do dospjeća nije moguće prodati prije dospjeća ili razvrstati u drugu grupu sredstava.

3.7.2 Obezvrjeđenje finansijskih sredstava

Obezvrjeđenje potraživanja

Procjenjivanje naplativosti potraživanja utvrđuje se provjerom boniteta i finansijske likvidnosti dužnika, kao i dinamika dosadašnjeg izvršenja obaveze, zatim provjerom kvaliteta poslovne saradnje i provjerom kvaliteta sredstava obezbjeđenja plaćanja.

Za sva potraživanja, za koje se procjeni da se ne mogu naplatiti redovnim putem, pokreće se sudski spor. Takva potraživanja se odmah registruju kao rashodi perioda i za isti iznos umanjuju sredstva u bilansu stanja.

Procjenu naplativosti potraživanja kod kojih je dospjelost bitan element Društvo vrši na osnovu pojedinačne procjene finansijske sposobnosti dužnika i trajanja docnje u izmirivanju obaveza prema Društву.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA DRUŠTVA (nastavak)

3.7 Finansijska sredstva (nastavak)

3.7.2 Obezvređenje finansijskih sredstava (nastavak)

Obezvređenje potraživanja (nastavak)

Potraživanja se razvrstavaju u sljedeće kategorije:

1) prva kategorija:

- potraživanja od dužnika čija je finansijska sposobnost zadovoljavajuća po svim kriterijumima,
- potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje blagovremeno, a izuzetno s docnjom do tri mjeseca;

2) druga kategorija:

- potraživanja od dužnika čija finansijska sposobnost nije zadovoljavajuća, ali se ne očekuje njen pogoršanje, osim potraživanja od nesolventnog i nelikvidnog dužnika,
- potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje s docnjom do pet, a izuzetno s docnjom do šest mjeseci;

3) treća kategorija:

- potraživanja od dužnika čija finansijska sposobnost nije zadovoljavajuća, posebno ako se uzme u obzir kriterijum solventnosti ili likvidnosti,
- potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje s docnjom do sedam, a izuzetno s docnjom do devet mjeseci;

4) četvrta kategorija:

- potraživanja od dužnika u stečaju ili od dužnika za koga se osnovano može očekivati da će nad njim biti otvoren stečaj,
- potraživanja od dužnika koji svoje obaveze izmiruje s docnjom od preko devet mjeseci,
- potraživanja od dužnika koji obaveze po osnovu premije neživotnog osiguranja ne plaća poslije isteka perioda osiguranja, a ako je taj period duži od jedne godine, ne plaća ih poslije isteka godinu dana od započinjanja perioda osiguranja za tu godinu,
- potraživanja od dužnika koji obaveze po osnovu premije reosiguranja ne plaća poslije isteka perioda reosiguranja, a ako je taj period duži od jedne godine, ne plaća ih poslije isteka godinu dana od započinjanja perioda reosiguranja za tu godinu,
- potraživanja od lica koje je povezano lice sa društvom, a koja bi inače bila klasifikovana u drugu ili treću kategoriju.

Otpis se za prvu kategoriju potraživanja vrši u iznosu do 10%, za drugu kategoriju u iznosu od 10% do 30%, za treću kategoriju u iznosu od 30% do 60% i za četvrtu kategoriju u iznosu od 60% do 100% potraživanja iz tih kategorija.

Obezvređenje učešća u kapitalu

Društvo smatra učešća u kapitalu obezvrđenim kada postoji dokumentovano (tržišni podaci) ili procijenjeno smanjenje fer vrijednosti ovih sredstava ispod njihove nabavne vrijednosti.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA DRUŠTVA (nastavak)

3.7 Finansijska sredstva (nastavak)

3.7.2 Obezvređenje finansijskih sredstava (nastavak)

Obezvređenje hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju

U slučaju finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, Društvo procjenjuje na pojedinačnoj osnovi da li postoje objektivni dokazi o obezvređenju, na osnovu istih kriterijuma koji važe za finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj nabavnoj vrijednosti. Takođe, proknjiženi iznos ispravke predstavlja kumulativni gubitak vrednovan kao razlika između amortizovane vrijednosti i tekuće fer vrijednosti, umanjen za eventualne gubitke usled obezvređenja prethodno priznate u bilansu uspjeha. U slučaju instrumenata kapitala raspoloživih za prodaju, objektivnim dokazom se smatra i "značajan" ili "prolongiran" pad fer vrijednosti instrumenta kapitala ispod nabavne vrijednosti. Ukoliko postoji dokaz o obezvređenju, kumulativni gubitak, vrednovan kao razlika nabavne vrijednosti i trenutne fer vrijednosti, umanjen za eventualne gubitke usled obezvređenja prethodno priznate u bilansu uspjeha, se prenosi iz kapitala u bilans uspjeha, dok se porast fer vrijednosti nakon obezvređenja evidentira direktno kroz kapital.

3.8 Zalihe

Zalihe Društva odnose se na stanje obrazaca stroge evidencije.

Zalihe se vrednuju:

- prilikom njihovog pribavljanja
- prilikom njihovog trošenja i
- prilikom utvrđivanja stanja na kraju obračunskog perioda.

Zalihe se mjere po nabavnoj vrijednosti ili po cijeni koštanja.

Zalihe se evidentiraju po nabavnoj cijeni i razdužuju po prosječnoj nabavnoj cijeni.

3.9 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju gotovinu na žiro-računima, deviznim računima Društva i gotovinu u blagajni.

3.10 Politika odloženih troškova pribave

U skladu sa članom 102 Zakona o osiguranju, troškovi pribavljanja osiguranja mogu se razgraničiti u srazmjeri prenosne premije i ukupne premije.

Troškove pribave čine: troškovi koji se mogu direktno pripisati pribavi (provizije, troškovi marketinga, zarada zaposlenih u pribavi, troškove obrazaca u osiguranju) i troškovi koji se ne mogu direktno pripisati pribavi koji su po ključu raspoređeni na troškove pribave. Ključ za raspodjelu ostalih troškova, koji se ne mogu direktno pripisati pribavi je odnos broja zaposlenih u pribavi i ukupnog broja zaposlenih.

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013.

(Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA DRUŠTVA (nastavak)

3.11 Kapital

Kapital Društva čini: akcijski kapital, druge rezerve, akumulirani gubitak/dobitak prethodnih godina i dobit tekuće godine.

U skladu sa odredbama člana 21. Zakona o osiguranju („Službeni list RCG“ br.78/06, 19/07 i „Službeni list CG“ br. 53/09, 73/10, 40/11 i 45/12) minimalni novčani dio osnovnog kapitala Društva za sve vrste neživotnih osiguranja iznosi EUR 3.000.000.

Na dan 31.12.2013. godine akcijski kapital Društva iznad je propisanog minimuma.

Adekvatnost kapitala

U skladu sa izmjenama Zakona o osiguranju kapital društva za osiguranje čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala, umanjen za odbitne stavke. Garantni kapital čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala.

Garantni kapital Društva, obračunat u skladu sa članom 98a Zakona na 31.12.2013. godine, iznosi EUR 5.386.305 i veći je od 1/3 margine solventnosti.

Osnovni kapital društva za osiguranje čine:

- 1) uplaćeni akcijski kapital društva za osiguranja, izuzev akcijskog kapitala uplaćenog na osnovu kumulativnih povlašćenih akcija;
- 2) rezerve kapitala koje se ne odnose na obaveze iz osiguranja;
- 3) rezerve iz dobiti;
- 4) prenesena dobit iz prethodnih godina.

Obračunati osnovni kapital umanjuje se za:

- 1) otkupljene sopstvene akcije;
- 2) nematerijalnu imovinu;
- 3) preneseni gubitak i gubitak tekuće godine;
- 4) razliku nediskontovanih i diskontovanih tehničkih rezervi za rezervisane štete.

Dopunski kapital društva za osiguranje čine:

- 1) akcijski kapital uplaćen na osnovu kumulativnih povlašćenih akcija;
- 2) podređeni dužnički instrumenti;
- 3) rezerve kapitala povezane sa kumulativnim povlašćenim akcijama;
- 4) druge kategorije.

Druge kategorije dopunskog kapitala su:

- 1) vrijednost matematičke rezerve koja u obračunu ne uzima u obzir stvarni trošak pribavljanja osiguranja umanjena za vrijednost matematičke rezerve koja u obračunu uzima u obzir stvarni trošak pribavljanja, pri čemu stvarni troškovi pribavljanja u obračunu matematičke rezerve ne smiju prelaziti 3,5 % osigurane sume;
- 2) revalorizacione rezerve imovine koje ne ulaze u sastav imovine za pokriće tehničkih rezervi.

Društvo za osiguranje može u obračun dopunskog kapitala uključiti druge kategorije samo na osnovu saglasnosti regulatornog organa. Iznos dopunskog kapitala ne može prelaziti 50% iznosa osnovnog kapitala.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA DRUŠTVA (nastavak)

3.11 Kapital (nastavak)

Prilikom obračuna kapitala društva za osiguranje, zbir osnovnog i dopunskog kapitala umanjuje se za sljedeće odbitne stavke:

- 1) udjele u drugim društvima za osiguranje, društvima za reosiguranje, bankama, brokerskim i dilerskim društvima, društvima za upravljanje i drugim finansijskim institucijama, ako ti udjeli prelaze iznos od 20% učešća u kapitalu i ulaze u obračun adekvatnosti kapitala tih društava;
- 2) ulaganja u podređene dužničke instrumente i druga ulaganja u društva, koja se uzimaju u obzir pri obračunu adekvatnosti kapitala tih društava;
- 3) akcije koje se ne kotiraju na organizovanom tržištu i druga sredstva koja nije moguće koristiti za izmirenje dospjelih novčanih obaveza.

3.12 Tehničke rezerve

Tehničke rezerve služe za pokriće obaveza iz obavljanja poslova osiguranja i sastoje se od: prenosne premije osiguranja, rezervisanih šteta i rezervi za izravnjanje rizika.

3.12.1 Prenosne premije

Prenosne premije predstavljaju nedospjeli dio obračunatih premija po osnovu ugovora u osiguranju na dan bilansa. Prema Zakonu o osiguranju prenosne premije se obrazuju izdvajanjem iz ukupne premije osiguranja na kraju tekućeg obračunskog perioda, odvojeno za svaku vrstu osiguranja, srazmerno vremenu trajanja osiguranja. Osnovicu za obračun prenosne premije predstavlja iznos bruto premije u godini za koju se vrši obračun. Postupak obračunavanja prenosnih premija Društva u saglasnosti je sa metodologijom obračuna koja je propisana od strane Agencije za nadzor osiguranja Pravilnikom o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja prenosnih premija (Sl.list RCG 70/08) i u skladu je sa članom 84 Zakona o osiguranju.

3.12.2 Rezervisane štete

Rezervacija šteta vrši se u skladu sa Pravilnikom Agencije za nadzor osiguranja o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja tehničkih rezervi za rezervisane štete (Sl.list RCG 41/2011). Rezervisanim štetama u smislu ovog pravilnika smatraju se nastale prijavljene, a neriješene štete do kraja tekućeg obračunskog perioda i nastale neprijavljene štete na dan bilansa.

Rezervisane nastale prijavljene, a neriješene štete obračunavaju se na osnovu pojedinačne procjene svake štete. Rezervisane nastale neprijavljene štete obračunate su u skladu sa Pravilnikom Agencije za nadzor osiguranja o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja tehničkih rezervi za rezervisane štete (Sl.list RCG 41/2011).

3.12.3 Rezerve za izravnjanje rizika

Rezerve za izravnjanje rizika obračunavaju se u skladu sa Pravilnikom Agencije za nadzor osiguranja o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja rezervi za izravnjanje rizika ("Sl. list Crne Gore", br. 70/08 od 19.11.2008, 01/13 od 03.01.2013). Rezerve za izravnjanje rizika obrazuju se na osnovu standardnog odstupanja godišnjih mjerodavnih tehničkih rezultata od prosječnog mjerodavnog tehničkog rezultata u posmatranom periodu za svaku vrstu neživotnih osiguranja. Osnovicu za obračun rezervi za izravnjanje rizika čini tehnička premija u samopridržaju ostvarena u tekućoj godini i standardno odstupanje. Rezerve za izravnjanje rizika obračunavaju se jednom godišnje, na kraju poslovne godine.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA DRUŠTVA (nastavak)

3.13 Primanja zaposlenih

a) Obaveze za penzije

Društvo ima plan definisanih doprinosa za penzije. Društvo izdvaja doprinose u društvene penzione fondove na obaveznoj osnovi. Kada su doprinosi uplaćeni, Društvo nema dalju obavezu plaćanja doprinosa. Doprinosi se priznaju kao troškovi primanja zaposlenih onda kada dospiju za plaćanje. Više plaćeni doprinosi se priznaju kao sredstvo u iznosu koji je moguće refundirati ili u iznosu za koji se smanjuje buduće plaćanje obaveza.

b) Ostala primanja zaposlenih – Otpremnine za odlazak u penziju

Društvo obezbeđuje jednokratna primanja prilikom odlaska u penziju u skladu sa Granskim kolektivnim ugovorom za banke, druge finansijske organizacije i osiguranja (Sl.list RCG 35/2004, Sl.list RCG 12/2006, Sl.list CG 53/2009), najmanje u visini 6 prosječnih zarada kod poslodavca. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Definisana penziona obaveza se procjenjuje na godišnjem nivou od strane nezavisnih, kvalifikovanih, aktuara, primjenom metode projektovane kreditne jedinice. Sadašnja vrijednost obaveze po osnovu definisanih primanja utvrđuje se diskontovanjem očekivanih budućih gotovinskih isplata primjenom kamatnih stopa visokokvalitetnih obveznica Društva koje su iskazane u valuti u kojoj će obaveze za otpremnine pri odlasku u penziju biti plaćene i koje imaju rok dospijeća koji približno odgovara rokovima dospijeća obaveze za penzije.

c) Učešće u dobiti i bonusi

Društvo priznaje obavezu i trošak za bonuse i učešće u dobiti na osnovu proračuna kojim se uzima u obzir dobit koja pripada akcionarima nakon određenih korekcija. Društvo priznaje rezervisanje u slučaju ugovorene obaveze ili ako je ranija praksa stvorila izvedenu obavezu.

d) Otpremnine usled sporazumnog prekida radnog odnosa

Otpremnine se isplaćuju pri raskidu radnog odnosa prije datuma redovnog penzionisanja, ili kada zaposleni prihvati sporazumni raskid radnog odnosa kao višak radne snage u zamjenu za otpremninu. Društvo priznaje otpremninu pri raskidu radnog odnosa kada je evidentno obavezno da: ili raskine radni odnos sa zaposlenim, u skladu sa usvojenim planom, bez mogućnosti odustajanja; ili da obezbijedi otpremninu za prestanak radnog odnosa kao rezultat ponude u namjeri da se podstakne dobrovoljni raskid radnog odnosa u cilju smanjenja broja zaposlenih. Otpremnine koje dospijevaju u razdoblju dužem od 12 mjeseci nakon datuma bilansa stanja svode se na sadašnju vrijednost.

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013.

(Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA DRUŠTVA (nastavak)

3.14 Lizing

Sagledavanje da li je određeni ugovor lizing ili sadrži elemente lizinga se zasniva na suštini ugovora i zahtijeva procjenu da li ispunjenje ugovora zavisi od upotrebe određenog sredstva ili grupe sredstava i da li ugovor podrazumijeva prenos prava korišćenja sredstava.

Operativni lizing – Društvo kao zakupac

Zakup sredstava kod kojih su sve koristi i rizici u vezi sa vlasništvom zadržani kod zakupodavca, odnosno nisu prenijeti na zakupca, evidentiran je kao operativni lizing.

Plaćanja poslovnog zakupa, priznaju se kao rashod perioda u bilansu uspjeha po proporcionalnom metodu (u momentu njihovog nastanka) tokom perioda trajanja zakupa.

Operativni lizing – Društvo kao zakupodavac

Zakup je sporazum po kome zakupodavac prenosi na zakupca pravo korišćenja sredstva tokom dogovorenog vremenskog perioda u zamjenu za jedno ili više plaćanja. Kada je sredstvo dato u operativni zakup to sredstvo se iskazuje u bilansu stanja zavisno od vrste sredstva. Prihod od zakupnine priznaje se na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa.

3.15 Tekući i odloženi porez na dobit

Tekući porez na dobit

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list CG" br. 65/01, 12/02, 80/04, 40/08, 40/11, 14/12, 61/13). Stopa poreza na dobit je proporcionalna i iznosi 9% od poreske osnovice.

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Društva iskazane u bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list CG”, br. 80/04, br.40/08, br..86/09, 40/11, 14/12).

Poreski propisi Crne Gore ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se ukalkulisava u punom iznosu, korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izvještajima. Međutim, ukoliko odloženi porez na dobit, pod uslovom da nije računovodstveno obuhvaćen, proistekne iz inicijalnog priznavanja sredstva ili obaveze u nekoj drugoj transakciji osim poslovne kombinacije koja u trenutku transakcije ne utiče ni na računovodstvo ni na oporezivu dobit ili gubitak, tada se on računovodstveno ne obuhvata. Odloženi porez na dobit se odmjerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primijenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti. Odloženo poresko sredstvo se priznaje do iznosa za koji je verovatno da će buduća dobit za oporezivanje biti raspoloživa i da će se privremene razlike izmiriti na teret te dobiti.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA DRUŠTVA (nastavak)

3.16 Prihodi od premije osiguranja

Prihodi po osnovu ugovora u osiguranju obuhvataju prihode od premije osiguranja i saosiguranja, prihode po osnovu učešća u štetama iz poslova reosiguranja, učešće u štetama iz poslova saosiguranja, prihodi od regresnih potraživanja, prihode od provizija iz poslova reosiguranja.

Visina bruto premije utvrđena je tarifom premije prema vrsti osiguranja. Bruto premija osiguranja se sastoji od funkcionalne premije i režijskog dodatka. Funkcionalnu premiju čine tehnička premija i doprinos za preventivu.

Neto prihodi od premija osiguranja obračunati su iz bruto premija osiguranja, umanjeni za dio reosiguranja i ispravljeni za promjenu bruto prenosne premije, koja je korigovana za učešće reosiguravača u prenosnoj premiji. Osnov za priznavanje bruto premija osiguranja su fakturisane premije.

3.17 Prihodi od drugih poslova osiguranja

Prihodi od drugih poslova osiguranja čine prihodi od provizija od reosiguranja i saosiguranja, prihodi od prodaje zelenih kartona, prihodi od usluge likvidacije šteta i drugi prihodi iz poslova osiguranja.

3.18 Finansijski prihodi

Finansijske prihode čine prihodi od kamata na depozite kod banaka, na obveznice i drugi finansijski prihodi.

Prihod od kamata se priznaje u bilansu uspjeha primjenom metode efektivne kamatne stope.

3.19 Rashodi naknada šteta

Neto rashodi za štete su obračunati bruto iznosi šteta (odštete i troškovi procjena), umanjeni za regresna potraživanja i dio reosiguranja i ispravljeni za promjenu bruto rezervi za štete, koje su korigovane za učešće reosiguranja u tim rezervama. Troškovi procjene sadrže eksterne i interne troškove procjene opravdanosti iznosa odštetnih zahtjeva za slučajevе šteta sa sudskim troškovima i troškovima vještaka, a sadrže i troškove naplate regresa.

3.20 Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja

Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja obuhvataju:

- rashode za povećanje ostalih tehničkih rezervi i to: rezervi za izravnjanje rizika za osiguranje kredita i rezervi za neistekle rizike;
- troškove obuhvata osiguranja, koji obuhvataju direktne i indirektne troškove obuhvata osiguranja koji su iskazani po funkcionalnom principu;
- ostale režijske troškove, koji predstavljaju funkcionalnu grupu troškova;
- ostale rashode iz poslova osiguranja, koji obuhvataju: troškove nadzornog organa, doprinos za pokriće šteta za nezaštićena i nepoznata vozila, troškove za preventivnu djelatnost, rashode obezvređenja potraživanja, otpise potraživanja i ostale rashode iz poslova osiguranja.

3.21 Poslovni rashodi

Poslovne rashode čine: rashodi naknada šteta, rashodi za promjene neto tehničkih rezervisanja, troškovi za preventivu, garantni fond, troškovi nadzornog organa, troškovi ispravke vrijednosti premije osiguranja i rezervacije za penzije, jubilarne nagrade i otpremnine povodom penzionisanja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA DRUŠTVA (nastavak)

3.22 Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode kamata, gubitke kod finansijskih sredstava i finansijskih obaveza, negativne kursne razlike i druge finansijske rashode.

3.23 Doprinos za preventivu

Doprinos za preventivu se izdvaja u skladu sa Pravilnikom o maksimalnim stopama režijskog dodatka Društva.

3.24 Doprinos Garantnom fondu

Pravilnikom o kriterijumima za određivanje visine doprinsa Garantnom fondu koji je donio Savjet Agencije za nadzor osiguranja od 13.03.2013., utvrđen je kriterijum za određivanje visine doprinsa Garantnom fondu koju uplaćuju Društva za osiguranje koja su članovi Udruženja - Nacionalni biro osiguravača Crne Gore.

Redovni doprinos za obrazovanje potrebnih sredstava Garantnog fonda obračunava se množenjem iznosa bruto fakturisane premije obaveznih osiguranja u saobraćaju prethodne godine sa utvrđenom stopom.

Na osnovu Odluke Udruženja Nacionalni biro osiguravača Crne Gore od 29.04.2013.godine, utvrđena je visina stope od 3% za obavezna osiguranja u saobraćaju (obavezno osiguranje vlasnika, odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima, obavezno osiguranje vlasnika, odnosno korisnika plovila od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima, obavezno osiguranje vlasnika, odnosno korisnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima i obavezno osiguranje putnika u javnom prevozu).

Na osnovu Pravilnika o izmjenama Pravilnika o kriterijumima za određivanje visine doprinsa Garantnom fondu od 18. novembra 2013.godine, izmijenjena je stopa redovnog doprinsa Garantnom fondu za obavezno osiguranje vlasnika, odnosno korisnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima i utvrđena kao 1/10 stope tj. 0,3%.

3.25 Troškovi sprovođenja osiguranja

Troškove sprovođenja osiguranja čine troškovi amortizacije, zarada, naknada zarada i ostalih primanja zaposlenih, porezi i doprinosi na isplaćene zarade, drugi troškovi rada, troškovi materijala i energije, troškovi po osnovu ugovora o djelu, zakupnine, troškovi platnog prometa i bankarskih usluga, premije osiguranja, reklame, propagande i reprezentacije i troškovi drugih usluga.

4. UPRAVLJANJE RIZIKOM OSIGURANJA I FINANSIJSKIM RIZIKOM

4.1. Rizik osiguranja

Rizik svakog ugovora u osiguranju je mogućnost nastanka osiguranog slučaja i nemogućnost tačnog određivanja visine potencijalne štete. Uvezši u obzir prirodu svakog ugovora u osiguranju, rizik osiguranja je slučajan te stoga nepredvidljiv.

Rizik osiguranja proističe iz nepoštovanja pravila struke osiguranja, što dovodi do neadekvatne procjene rizika koji se preuzima u osiguranje, neadekvatnog određivanja nivoa samopridržaja Društva, odnosno preuzimanja rizika većih od iznosa samopridržaja, kao i neadekvatno određene riziko premije osiguranja koja služi za pokriće preuzetih obaveza Društva.

Najveći rizici osiguranja su rizik od neadekvatnog tarifiranja i rezervacije šteta. Adekvatnost ovih parametara i njihove procjene zavisi od više faktora: promjena u referentnim kamatnim stopama, promjena u vrijednosti stranih valuta, javljanje novih vrsta bolesti i povećanje broja oboljelih, porast mortaliteta, prekinutih ugovora i troškova njihovog poništavanja, kao i od opštih tržišnih uslova.

U okviru grupe rizika neživotnih osiguranja se razlikuju sledeći rizici:

- (i) rizik adekvatnosti tarifiranja,
- (ii) rizik adekvatnosti rezervisanja,
- (iii) rizik reosiguranja, i
- (iv) rizik katastrofalnih događaja.

i) Rizik adekvatnosti tarifiranja

Društvo upravlja rizicima osiguranja propisujući nivo samopridržaja, procedure za odobravanje ugovora, procedure za odobravanje novih proizvoda, zatim načine tarifiranja i centralizovanjem reosiguranja.

Rizik neadekvatnog tarifiranja predstavlja jedan od najvećih rizika osiguranja. Kao način smanjenja ovog rizika koriste se aktuarske procedure prilikom izračunavanja tarifa.

Pri formiranju tarifa neživotnog osiguranja, Društvo se oslanja na statističke podatke, iskustva drugih zemalja sa osiguranjem iste vrste i na mišljenje aktuara.

Adekvatnim procedurama za tarifiranje neživotnih osiguranja, Društvo se brani od rizika neproporcionalno velikog nivoa šteta.

ii) Rizik adekvatnosti rezervisanja

Rizik rezervisanja se takođe javlja kao značajan rizik osiguranja. On predstavlja rizik stvaranja nedovoljnog iznosa rezervisanja, kojima Društvo neće biti u mogućnosti da pokrije iznos budućih troškova za štete.

Rezervisane nastale prijavljene a neriješene štete obračunavaju se na osnovu pojedinačne procjene svake štete. Rezervisane nastale neprijavljene štete obračunate su u skladu sa zahtjevom Pravilnika Agencije za nadzor osiguranja o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja rezervisanih šteta (Sl.list RCG 41/2011).

iii) Rizik reosiguranja

Društvo preuzima rizike koristeći različite tehnike koje uključuju diversifikaciju. Najvažnija metoda diversifikacije rizika osiguranja je transfer rizika na reosiguranje.

Društvo je u toku 2013 godine višak rizika iznad samopridržaja prenijelo na reosiguravača Delta Generali Reosiguranje A.D., Beograd.

4. UPRAVLJANJE RIZIKOM OSIGURANJA I FINANSIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

4.2. Finansijski rizik

Poslovne aktivnosti Društva ga izlažu različitim finansijskim rizicima kroz normalan tok poslovanja: rizik likvidnosti, kreditni rizik, rizik kamatne stope i devizni rizik. Društvo nema napisani program za upravljanje rizicima, ali upravljanje rizicima generalno vodi Uprava Društva.

4.2.1. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti generalno proizilazi iz finansiranja poslovnih aktivnosti Društva i upravljanja rizičnim pozicijama. One uključuju i rizik od nemogućnosti isplate sredstava na dan dospijeća i uz odgovarajuću kamatu, i rizik od nemogućnosti likvidiranja sredstava po prihvatljivoj cijeni i unutar prihvatljivog vremenskog okvira.

Društvo je izloženo dnevnim potrebama za isplatu sredstava koji se izmiruju iz dostupnih novčanih izvora, tj. dostupnih sredstava i priliva na tekućim računima, depozitima koji dospijevaju i drugim depozitima po viđenju. Društvo utvrđuje iznose obaveza koji dospijevaju i raspoloživih sredstava za plaćanje iznosa plativih po viđenju. S obzirom da je Društvo poslovalo tokom cijelog perioda sa visokim likvidnošću i solventnošću, Društvo nije imalo potreba za dodatnim izvorima finansiranja u vidu kredita od banaka.

4.2.2. Kreditni rizik

Društvo je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik nemogućnosti druge strane da izmiri cijeli iznos obaveze o dospijeću. Društvo klasificiše kreditni rizik i uspostavlja limite za iznose prihvatljivog rizika koji će se desiti u zavisnosti od jednog dužnika ili grupe dužnika, i u određenim djelatnostima. Društvo upravlja identifikovanim rizicima i uzima ih u obzir jednom godišnje ili češće. Društvo upravlja kreditnim rizicima vršeći redovnu analizu mogućnosti postojanja potencijalnih dužnika da bi platili njihove obaveze.

Glavna finansijska sredstva Društva su oročeni depoziti kod banaka i gotovina, druga potraživanja, tekuća i netekuća potraživanja i investicije, koja predstavljaju maksimum izloženosti Društva kreditnom riziku vezano za finansijska sredstva.

Oročeni depoziti kod banaka odnose se na oročene depozite kod domaćih banaka koje u međunarodnom poslovnom okruženju imaju kreditni rejting zemlje u kojoj su osnovane.

Uticaj kreditnog rizika na potraživanja iž ugovora o osiguranju

Klijenti od kojih Društvo ima potraživanje iz ugovora o osiguranju mogu doći u situaciju smanjene likvidnosti što posledično može uticati na njihovu sposobnost da otplaćuju svoje obaveze. Pogoršanje uslova poslovanja dužnika takođe može uticati na tokove gotovine planirane od strane rukovodstva kao i na procjenu umanjenja vrijednosti finansijskih i nefinansijskih sredstava. U mjeri u kojoj su informacije bile dostupne, rukovodstvo je izvršilo procjene očekivanih budućih tokova gotovine po premijskim potraživanjima i procijenilo obezvrijedjenje potraživanja u skladu sa propisima Agencije za Nadzor Osiguranja i računovodstvenom politikom objelodanjenom u napomeni 3.7.2.

U skladu sa odlukom o Načinu procjenjivanja aktive društava za osiguranje Agencije za nadzor osiguranja Društvo ne vrši ispravku nedospjelih potraživanja dok ispravku dospjelih potraživanja vrši kako je opisano u Napomeni 3.7.2.

4. UPRAVLJANJE RIZIKOM OSIGURANJA I FINANSIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

4.2 Finansijski rizik (nastavak)

4.2.3. Rizik promjene kamatnih stopa

Rizik kamatnih stopa je rizik promjena u vrijednosti finansijskih instrumenata, a koje nastaju kao rezultat promjena kamatnih stopa na tržištu.

Aktivnosti Društva izložene su riziku od promjene u nivou kamatnih stopa u dijelu kamatonosnih sredstava i obaveza.

Uvezši u obzir da Društvo nema eksternih pozajmica po kreditima na dan 31. decembra 2013. godine, kamatni rizik nastaje uglavnom usled promjena u tržišnim kamatnim stopama koje utiču na fer vrijednost depozita kod Banaka.

Društvo prati promjene kamatnih stopa na lokalnom finansijskom tržištu i u skladu sa promjenama uslova na tržištu usmjerava aktivnosti ulaganja u plasmane koji nose manji kamatni rizik.

Efektivna kamatna stopa u 2013. godini za kratkoročne depozite iznosi od 1,6% do 4,5 % godišnje, dok za dugoročni depozit iznosi 5,6% godišnje.

Analiza osetljivosti na promjene kamatnih stopa

Prepostavljena promjena u procentnim poenima:	Plasmani 2013	Plasmani 2012	Efekat na bilans uspjeha 2013	Efekat na bilans uspjeha 2012
+1.5 procentnih poena promjena efektivne kamatne stope	12.422.580	10.051.094	186.339	150.766
-1.5 procentnih poena promjena efektivne kamatne stope	12.422.580	10.051.094	(186.339)	(150.766)

4.2.4. Rizik fer vrijednosti

Rukovodstvo Društva smatra da iznosi u priloženim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerojatnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica**Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013.**

(Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno)

4. UPRAVLJANJE RIZIKOM OSIGURANJA I FINANSIJSKIM RIZIKOM (nastavak)**4.2 Finansijski rizik (nastavak)****4.2.5. Devizni rizik**

Devizni rizik je rizik promjene deviznog kursa i njegovog uticaja na vrijednost sredstava i obaveza. Glavna strategija zaštite od deviznog rizika jeste održavanje ujednačenog odnosa devizne aktive i devizne pasive Društva.

4.3. Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi akcionarima obezbijedilo povraćaj (profit), a ostalim interesnim stranama povoljnosti, i da bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Da bi očuvalo odnosno korigovalo strukturu kapitala, Društvo može da izvrši korekciju isplata dividendi akcionarima, vratи kapital akcionarima, izda nove akcije, ili, pak, može da proda sredstva kako bi smanjila dugovanje.

Garantni kapital Društva, obračunat u skladu sa članom 98a Zakona o osiguranju na 31.12.2013. godine iznosi EUR 5.386.305 i veći je od 1/3 margine solventnosti.

Adekvatnost kapitala

U EUR	<u>31.12.2013.</u>
I KAPITAL (III+IV-V)	5.386.305
II GARANTNI KAPITAL (III+IV)	5.386.305
III OSNOVNI KAPITAL	5.386.305
Akcijski kapital društva za osiguranje	4.399.000
Ostale rezerve iz dobiti	923.125
Prenešena dobit iz prethodnih godina	64.253
Umanjenje za nematerijalnu imovinu	(73)
IV DOPUNSKI KAPITAL	-
Akcijski kapital uplaćen na osnovu kumulativnih povlašćenih akcija	-
Podređeni dužnički instrumenti	-
Rezerve kapitala povezane sa kumulativnim povlašćenim akcijama	-
Druge kategorije	-
V STAVKE ODBITKA (1+2+3)	-
1. Udjeli u drugim društvima za osiguranje, društvima za reosiguranje, bankama, brokerskim i dilerskim društvima, društvima za upravljanje i drugim finansijskim institucijama, ako ti udjeli prelaze iznos od 20% učešća u kapitalu i ulaze u obračun adekvatnosti kapitala tih društava	-
2. Ulaganja u podređene dužničke instrumente i druga ulaganja u društva iz tačke 1 ovog stava, koja se uzimaju u obzir pri obračunu adekvatnosti kapitala tih društava	-
3. Akcije koje se ne kotiraju na organizovanim tržištima i druga sredstva koja nije moguće koristiti za izmirenje dospjelih novčanih obaveza	-

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica**Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013.**

(Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno)

4. UPRAVLJANJE RIZIKOM OSIGURANJA I FINANSIJSKIM RIZIKOM (nastavak)**4.3. Upravljanje rizikom kapitala (nastavak)**

Društvo je dužno da izračunava marginu solventnosti u skladu sa Uputstvom o načinu utvrđivanja visine margine solventnosti (Službeni list Crne Gore 14/13 od 15.03.2013.) i da u svom poslovanju obezbijedi da margina solventnosti uvijek bude u visini koju je utvrdio regulatorni organ. Cjelokupni obračun margine solventnosti sastoji se iz obračuna na osnovu premijskog faktora i obračuna na osnovu štetnog faktora.

Društvo za osiguranje dužno je da kapital održava najmanje u visini margine solventnosti. Garantni kapital ne smije biti manji od 1/3 margine solventnosti. Društvo za osiguranje dužno je da garantni kapital održava najmanje u visini akcijskog kapitala propisanog Zakonom o osiguranju.

U skladu sa navedenim, adekvatnost kapitala Društva je u skladu sa zahtjevima propisa, na dan 31. decembra 2013. godine.

Obračun margine solventnosti

1. Margina solventnosti izračunata na osnovu premije	1.743.928
2. Margina solventnosti izračunata na osnovu prosječnih rashoda za štete	740.526
3. Margina solventnosti za obračunski period (veći iznos od iznosa 1 i 2)	1.743.928
4. Margina solventnosti na 31.12.2012. godine	2.250.000
5. Rezervisane štete u samopridržaju na kraju tekuće godine	3.599.470
6. Rezervisane štete u samopridržaju na kraju prethodne godine	2.774.319
7. min(1,Koeficijent (5/6))	1
8. Margina solventnosti na 31.12.2013. godine	2.250.000

Utvrđivanje adekvatnosti kapitala**31. decembar
2013.godine**

Kapital	5.386.305
Garantni kapital	5.386.305
Margina solventnosti	2.250.000
Minimalni akcijski kapital*	3.000.000

*Promjena Zakona o osiguranju 17. avgusta 2012. godine propisuje da akcijski kapital ne može biti manji od EUR 3.000.000 (do promijene Zakona propisan iznos minimalnog akcijskog kapitala je EUR 2.250.000). Društva za osiguranje koja se bave poslovima neživotnog osiguranja dužna su da, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ove promjene u zakonskom propisu, usaglase minimalni iznos akcijskog kapitala sa navedenim zahtjevom.

U EUR**31.decembar
2013.godine**

Propisani iznos akcijskog kapitala za sve vrste neživotnih osiguranja (čl. 21 Zakona o osiguranju)	3.000.000
Akcijski kapital preko propisanih iznosa (čl. 28 Zakona o osiguranju)	1.399.000
Ukupno akcijski kapital	4.399.000

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013.

(Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno)

5. NEMATERIJALNA IMOVINA

(U EUR)	Licence za kompjuterske programske pakete
NABAVNA VRIJEDNOST	
Stanje na dan 01.januara 2012. godine	4.365
Nabavke u toku 2012 godine	1.402
Rashodovanje	(3.645)
Stanje na dan 31.decembra 2012. godine	2.122
Nabavke	-
Rashodovanje	-
Stanje na dan 31.decembra 2013. godine	2.122
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI	
Stanje na dan 01.januara 2012. godine	(3.527)
Amortizacija	(1.604)
Rashodovanje	3.644
Stanje na dan 31.decembra 2012. godine	(1.487)
Amortizacija	(562)
Rashodovanje	-
Stanje na dan 31. decembra 2013. godine	(2.049)
Neotpisana vrijednost na dan:	
31.decembra 2012. godine	635
31.decembra 2013. godine	73

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013.

(Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno)

**6. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA ZA NEPOSREDNO OBAVLJANJE
DJELATNOSTI OSIGURANJA**

(U EUR)	Postrojenja i oprema	Ulaganje na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST			
Stanje na dan 01.januara 2012. godine	495.664	68.277	563.941
Nabavke	68.536	-	68.536
Prenos po osnovu ugovora o spajanju uz pripajanje sa Delta Generali Životna osiguranja AD na dan 30.09.2012.	17.320	4.474	21.794
Otuđenja	<u>(121.212)</u>	-	<u>(121.212)</u>
Stanje na dan 31.decembar 2012. godine	<u>460.308</u>	<u>72.751</u>	<u>533.059</u>
 Nabavke	 25.713	 -	 25.713
Otuđenja	<u>(31.712)</u>	-	<u>(31.712)</u>
Stanje na dan 31. decembra 2013. godine	<u>454.309</u>	<u>72.751</u>	<u>527.060</u>
 ISPRAVKA VRIJEDNOSTI			
Stanje na dan 01.januara 2012. godine	(237.820)	(44.845)	(282.665)
Amortizacija	(87.257)	(18.424)	(105.681)
Otuđenja	<u>79.195</u>	-	<u>79.195</u>
Stanje na dan 31. decembra 2012. godine	<u>(245.882)</u>	<u>(63.269)</u>	<u>(309.151)</u>
 Amortizacija	 (69.331)	 (6.571)	 (75.902)
Otuđenja	<u>20.189</u>	-	<u>20.189</u>
Stanje na dan 31. decembra 2013. godine	<u>(295.024)</u>	<u>(69.840)</u>	<u>(364.864)</u>
 Neotpisana vrijednost na dan:			
31.decembra 2012. godine	<u>214.426</u>	<u>9.482</u>	<u>223.908</u>
31.decembra 2013. godine	<u>159.285</u>	<u>2.911</u>	<u>162.196</u>

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica**Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013.**

(Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno)

7. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA

(U EUR)	<u>31.12.2013.</u>	<u>31.12.2012.</u>
Udjeli i učešća u društвima	50.000	50.000
Dugoročni depoziti i druga dugoročna finansijska ulaganja	500.000	500.000
Obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti	184.013	237.250
Potraživanja po osnovu datih avansa	118.873	151.058
Potraživanja po osnovu ugovora o zajmu	22.000	24.000
Ukupno	874.886	962.308

Udjeli i učešća u društвima odnose se na udio u kapitalu Nacionalnog biroa osiguravača Crne Gore d.o.o. Podgorica. Na osnovu odluke Skupštine Nacionalnog biroa osiguravača Crne gore d.o.o. Podgorica od 04.04.2008. godine, Društvo je pristupilo udruženju i uplatilo ulog od EUR 50.000. Dugoročni depoziti na dan 31. decembar 2013. i 2012. godine u iznosu EUR 500 hiljada odnose se na plasman kod Udruženja - Nacionalni biro osiguravača Crne Gore ("Udruženje"). Svi članovi Udruženja plasirali su Udruženju isti iznos sredstava, koje je ta sredstva položilo u vidu depozita kod Societe Generale banke. Ova sredstva služe kao za izdavanje kontragarancije na isti iznos radi garantovanja Consil of Bureaux of the IMI Green Card System, Brussels, Belgium za poslove osiguranja po osnovu zelene karte. Odnosno, Udruženje u ulozi Biroa zelene karte garantuje za naknadu štete koje vozila crnogorskih registarskih oznaka počine u inostranstvu, te za naknadu šteta koje na teritoriji Crne Gore počine vozači vozila inostranih registarskih oznaka. Udruženje garantuje da će domaća društva za osiguranje izvršavati svoje obaveze prema društвima i biroima u stranim zemljama, po osnovu šteta prouzrokovanih od strane osiguranika tih domaćih društava za osiguranje. Po osnovu ovog depozita Društvo ne ostvaruje prihode od kamate iako su sredstva deponovana po kamatnoj stopi od 5,6%. Međutim, kako Udruženje plaća troškove izdavanja garancije u iznosu od 4,5% prihodi od kamate služe za pokriće tih troškova. Rok važenja garancije je 16. januar 2016. godine pa su i sredstva deponovana do istog datuma.

Društvo je 14. septembra 2012. godine kupilo 150 obveznica Fonda rada po nominalnoj vrijednosti od EUR 1.926, uz kamatnu stopu 7% godišnje. Ove hartije Društvo klasificuje kao hartije od vrijednosti koje se drže do dospijeća i koriste se za pokriće tehničkih rezervi (Napomena 8).

Dio obveznica koji dospijeva do godinu dana u iznosu od EUR 53.237 evidentiran je u okviru Kratkoročnih finansijskih ulaganja i ne koristi se za pokriće tehničkih rezervi (Napomena 8).

Dati avansi u iznosu EUR 118.873 odnose se na date avanse po osnovu zakupa poslovnog prostora.

Potraživanja po osnovu ugovora o zajmu u iznosu EUR 22.000 odnose se na namjenski zajam za kupovinu opreme za obavljanje pregleda tehničke ispravnosti putničkih, teretnih vozila i autobusa.

8. KRATKOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA

(U EUR)	<u>31.12.2013.</u>	<u>31.12.2012.</u>
Kratkoročni depoziti kod banaka	11.922.580	9.551.094
Hartije od vrijednosti (Napomena 7)	53.237	52.372
Ukupno	11.975.817	9.603.466

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica**Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013.**

(Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno)

8. KRATKOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA (nastavak)

Hartije od vrijednosti se odnose na obveznice Fonda rada koje je emitovalo Ministarstvo finansija Vlade Crne Gore, sa dospijećem do godinu dana (Napomena 7). Ove hartije Društvo klasificira kao hartije od vrijednosti koje se drže do dospijeća. Fiksna kamatna stopa iznosi 7% godišnje.

Kratkoročni finansijski plasmani kod banaka na dan 31. Decembra 2013. godine odnose se na oročene depozite do godinu dana sa kamatnim stopama od od 1,6% do 4,5 % godišnje. Društvo je diverzifikovalo rizik na način što je plasiralo sredstva kod sedam banaka u zemlji, kao što je navedeno u prilogu koji slijedi:

(U EUR)	Prosječna periodoročavanja(mjeseci)	Prosječnagaodišnjakamatnastopa(%)	Stanje nadan31.12.2013.	Prosječan periodoročavanja(mjeseci)	Prosječnagaodišnjakamatnastopa(%)	Stanje nadan31.12.2012.
Crnogorska komercijalna banka A.D., Podgorica	6	2.5	2,414,091	5	4.7	2,067,013
Erste banka A.D., Podgorica	6	2.3	1,403,774	6	4.9	950,000
Hipotekarna banka A.D., Podgorica	6	3	1,869,920	10	5.3	1,490,855
Hypo Alpe Adria Banka A.D., Podgorica	6	3.5	1,932,557	5	5	1,541,805
NLB Montenegrobanka A.D., Podgorica	5	2.7	1,592,376	12	5.5	570,789
Prva banka Crne Gore A.D., Podgorica	4	3.4	1,111,085	6	4.8	1,718,784
Pro credi bank Societe Gelerale Montenegro A.D., Podgorica	9	3.8	1,598,777	8	5.2	1,190,512
Ukupno		11,922,580			9,551,094	

9. GOTOVINSKA SREDSTVA

(U EUR)	<u>31.12.2013.</u>	<u>31.12.2012.</u>
Žiro i tekući računi	75.079	65.801
Blagajna	254	242
Devizni račun	41.432	7.071
Ukupno	116.765	73.114

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013.

(Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno)

10. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

(U EUR)	31.12.2013.	31.12.2012.
a) Kratkoročna potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja	1.397.607	1.486.451
Kratkoročna potraživanja za premije reosiguranja i saosiguranja	53.784	101.250
Kratkoročna potraživanja za udjele u naknadama šteta	9.584	27.028
b) Druga kratkoročna potraživanja iz poslova osiguranja	162.550	114.690
Kratkoročna potraživanja iz finansiranja	65.295	78.638
c) Druga kratkoročna potraživanja	412.783	227.371
Bruto kratkoročna potraživanja	2.101.603	2.035.428
Ispravka vrijednosti potraživanja	(378.519)	(654.635)
Ukupno	1.723.084	1.380.793

Kratkoročna potraživanja iz finansiranja na dan 31.12.2013. godine u iznosu EUR 65.295 odnose se na potraživanja za kamatu na oročene depozite u iznosu EUR 56.893, potraživanja za kamatu na obveznice u iznosu EUR 7.502 i potraživanja po osnovu ugovora o zajmu u iznosu EUR 900.

Kratkoročna potraživanja iz finansiranja na dan 31.12.2012. godine u iznosu EUR 78.639 odnose se na potraživanja za kamatu na oročene depozite u iznosu EUR 72.417 i potraživanja za kamatu na obveznice u iznosu EUR 6.222.

a) Kratkoročna potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja

(U EUR)	31.12.2013.	31.12.2012.
Potraživanja za premije osiguranja	1.000.126	1.105.586
Potraživanja po osnovu datih avansa	397.481	380.865
	1.397.607	1.486.451
Ispravka vrijednosti potraživanja za premije osiguranja	(312.817)	(628.780)
Ispravka vrijednosti potraživanja po osnovu avansa	-	(25.855)
Ukupno	1.084.790	831.816

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica**Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013.**

(Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno)

10. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (nastavak)

Starosna struktura ukupnih potraživanja sa stanjem na dan 31.decembra 2013. godine i 2012. godine prikazana je u sledećem pregledu:

(U EUR)	31.decembar 2013.godine		
Dani kašnjenja	Bruto potraživanja	Ispravka vrijednosti	Neto potraživanje
Nedospjelo	581.675	-	581.675
od 0-90	20.388	2.039	18.349
od 91-180	60.242	15.057	45.185
od 181-270	53.769	26.885	26.884
od 271-365	75.884	70.636	5.248
preko 365	208.169	198.200	9.969
Ukupno	1.000.126	312.817	687.309

(U EUR)	31. decembar 2012. godine		
Dani kašnjenja	Bruto potraživanja	Ispravka vrijednosti	Neto potraživanje
Nedospjelo	382.472	-	382.472
od 0-90	11.680	1.673	10.007
od 91-180	83.667	20.938	62.729
od 181-270	52.851	40.037	12.814
od 271-365	19.164	18.533	631
preko 365	555.752	547.599	8.153
Ukupno	1.105.586	628.780	476.806

Pregled ispravke vrijednosti dospjelih potraživanja za premije osiguranja po vrstama osiguranja dat je u prilogu:

(U EUR)	31.12.2013.	31.12.2012.
Imovina	121.297	412.203
Domaćinstvo	6.615	5.030
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	7.173	8.288
Privatno zdravstveno osiguranje	12.663	10.480
Putno zdravstveno osiguranje	7.639	713
Kasko	109.361	112.379
Nezgoda	43.950	77.139
Transport	4.119	2.548
Ukupno	312.817	628.780

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica**Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013.**

(Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno)

10. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (nastavak)

Kretanje na ispravci vrijednosti ukupnih potraživanja prikazano je u pregledu koji slijedi:

(U EUR)	2013	2012
Stanje, na početku perioda/godine	654.635	302.135
Prihodi od naplaćenih spornih potraživanja (napomena 26)	(339.696)	(23.424)
Troškovi ispravke vrijednosti u toku godine (napomena 24)	69.011	375.924
Otpis potraživanja	(5.431)	-
 Stanje, na kraju godine	 <u>378.519</u>	 <u>654.635</u>

b) Druga kratkoročna potraživanja iz poslova osiguranja

(U EUR)	31.12.2013.	31.12.2012.
Regresna potraživanja	78.324	25.775
Potraživanja za isplaćene odštete za tuđ račun u inostranstvu	7.535	11.342
Potraživanja za provizije iz poslova osiguranja i reosiguranja u inostranstvu	<u>76.691</u>	<u>77.573</u>
 Ukupno	 <u>162.550</u>	 <u>114.690</u>

c) Druga kratkoročna potraživanja

(U EUR)	31.12.2013.	31.12.2012.
Potraživanja od zaposlenih	4.605	3.863
Potraživanja za zakup opreme tehničkih pregleda	14.387	16.595
Potraživanja po osnovu ugovora o zajmu	352.000	194.600
Dati avansi za štete iz osiguranja u inostranstvu	10.000	10.000
Potraživanja po osnovu preplaćenih poreza i doprinosa	698	1.986
Ostala potraživanja	<u>31.093</u>	<u>327</u>
 Ispravka vrijednosti potraživanja zakup opreme	 (14.387)	 -
Ispravka vrijednosti potraživanja zajam	<u>(24.600)</u>	<u>-</u>
 Ukupno	 <u>373.796</u>	 <u>227.371</u>

Potraživanja po osnovu ugovora o zajmu u iznosu EUR 352.000 odnose se na odobrene zajmove u svrhu poboljšanja poslovnih aktivnosti iz djelatnosti zastupanja u osiguranju i poboljšanja poslovnih aktivnosti iz djelatnosti tehničkog pregleda motornih vozila. Zajmovi su odobreni na period do godinu dana, sa kamatnom stopom od 1% do 1,5% godišnje.

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013.

(Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno)

11. ZALIHE MATERIJALA I SITNOG INVENTARA

Zalihe se odnose na stanje obrazaca stroge evidencije koji se evidentiraju po nabavnoj cijeni i razdužuju po prosječnoj nabavnoj cijeni. Stanje zaliha na dan 31.12.2013. godine je EUR 15.454 (2012: EUR 17.408) .

12. UDIO REOSIGURAVAČA U TEHNIČKIM REZERVAMA

(U EUR)	<u>31.12.2013.</u>	<u>31.12.2012.</u>
Udio reosiguranja u prenosnoj premiji	313.796	446.206
Udio reosiguravača u rezervisanim štetama	<u>290.090</u>	<u>169.004</u>
Ukupno	<u>603.886</u>	<u>615.210</u>

13. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

(U EUR)	<u>31.12.2013.</u>	<u>31.12.2012.</u>
Odloženi troškovi sticanja osiguranja	1.398.042	1.232.292
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	<u>22.476</u>	<u>25.533</u>
Ukupno	<u>1.420.518</u>	<u>1.257.825</u>

Razgraničeni troškovi do jedne godine se odnose na razgraničene troškove pribave. Kapitalizovan je dio troškova pribave srazmjerno odnosu prenosne premije i ukupne premije na 31.12.2013. godine.

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica**Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013.**

(Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno)

14. KAPITAL/OSNOVNI KAPITAL

(U EUR)	31.12.2013.	31.12.2012.
Akcijski kapital – obične akcije	4.399.000	4.399.000
Prenesena dobit/(gubitak) iz prethodnih godina	64.253	64.253
Neraspoređena dobit/gubitak tekuće poslovne godine	1.411.346	922.503
Ostale rezerve iz dobitka	923.125	622
Ukupno	6.797.724	5.386.378

Akcije Društva su obične (redovne) akcije koje glase na ime i čine jednu klasu akcija.

Skupština Društva je na sjednici održanoj 22.04.2013. godine donijela Odluku o raspodjeli neto dobiti u iznosu od EUR 922.503, po Godišnjem računu za 2012.godinu broj 1/13-SA-03 , kojom je utvrđeno da se ostvarena dobit od EUR 922.503 raspoređuje u rezerve iz dobiti.

Struktura akcijskog kapitala na dan 31.decembra 2013.godine:

Aкционари	Akcijski kapital	Broj akcija	Nominalna vrijednost akcije	Učešće u %
DELTA GENERALI HOLDING DOO, Podgorica	4.399.000	4.399	1.000	100,00%
Ukupno:	4.399.000	4.399	1.000	100,00%

Struktura akcijskog kapitala na dan 31.decembra 2012.godine:

Aкционари	Akcijski kapital	Broj akcija	Nominalna vrijednost akcije	Učešće u %
DELTA GENERALI HOLDING DOO, Podgorica	4.399.000	4.399	1.000	100,00%
Ukupno:	4.399.000	4.399	1.000	100,00%

Adekvatnost kapitala

Na dan 31. decembra 2013. godine, Društvo je usaglašeno sa svim pokazateljima adekvatnosti kapitala, zahtijevanim lokalnim propisima (Napomena 4.3.).

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica
Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013.

(Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno)

15. BRUTO PRENOSNE PREMIJE

Struktura bruto prenosne premije po vrstama osiguranja:

(U EUR)	<u>31.12.2013.</u>	<u>31.12.2012.</u>
Imovina	407.444	401.650
Obavezno osiguranje	3.315.137	2.896.324
Domaćinstvo	53.948	47.171
Osiguranje kredita	135.510	262.258
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	68.974	57.170
Privatno zdravstveno osiguranje	8.196	11.224
Kasko	201.001	245.936
Nezgoda	86.620	121.478
Transport	25.041	23.749
Pomoć na putu	5.300	-
Prenosna premija saosiguranja	<u>-</u>	<u>4.715</u>
Ukupno	<u>4.307.171</u>	<u>4.071.675</u>

Promjene na prenosnim premijama bile su sljedeće:

(U EUR)	<u>31.12.2013.</u>	<u>31.12.2012.</u>
Stanje na dan 1.januar	4.071.675	3.365.069
Povećanje prenosne premije (Napomena 20)	<u>235.496</u>	<u>706.606</u>
Stanje na dan 31.decembra	<u>4.307.171</u>	<u>4.071.675</u>

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica**Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013.**

(Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno)

16. BRUTO REZERVISANJA ZA NASTALE I PRIJAVLJENE ŠTETE

Struktura rezervisanih šteta:

(U EUR)	<u>31.12.2013.</u>	<u>31.12.2012.</u>
Rezervisane nastale prijavljene štete	1.412.627	1.087.582
Rezervisane nastale a neprijavljenе štete	2.476.933	1.855.740
Ukupno	<u>3.889.560</u>	<u>2.943.322</u>

Rezervisane nastale prijavljene štete

Promjene na rezervisanjima za nastale prijavljene štete bile su sljedeće:

(U EUR)	<u>31.12.2013.</u>	<u>31.12.2012.</u>
Stanje na dan 1. januar	1.087.582	1.586.221
Promjene bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete (Napomena 22)	325.045	(498.639)
Stanje na dan 31. decembra	<u>1.412.627</u>	<u>1.087.582</u>

Struktura rezervisanih nastalih a prijavljenih šteta po vrstama osiguranja je sledeća:

(U EUR)	<u>31.12.2013.</u>	<u>31.12.2012.</u>
Putno zdravstveno osiguranje	47.060	3.503
Imovina	465.689	275.226
Autoodgovornost	803.229	659.634
Kasko	30.472	41.236
Nezgoda	61.007	105.823
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	2.525	1.079
Privatno zdravstveno osiguranje	2.645	1.081
Ukupno	<u>1.412.627</u>	<u>1.087.582</u>

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica**Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013.**

(Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno)

16. BRUTO REZERVISANJA ZA NASTALE I PRIJAVLJENE ŠTETE (nastavak)***Rezervisane nastale i neprijavljenе štete***

Promjene na rezervisanjima za nastale i neprijavljenе štete bile su sljedeće:

(U EUR)	31.12.2013.	31.12.2012.
Stanje na dan 1. januar	1.855.740	1.462.585
Promjene bruto rezervisanja za nastale neprijavljenе štete (Napomena 22)	621.193	393.155
Stanje na dan 31. decembra	2.476.933	1.855.740

Struktura rezervisanih nastalih i neprijavljenih šteta po vrstama osiguranja je sljedeća:

(U EUR)	31.12.2013.	31.12.2012.
Putno zdravstveno osiguranje	46.283	-
Imovina	48.635	17.557
Autoodgovornost	1.970.351	1.657.957
Kasko	42.932	22.282
Nezgoda	292.938	88.559
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	75.794	69.385
Ukupno	2.476.933	1.855.740

17. BRUTO REZERVISANJA ZA IZRavnanje RIZIKA

Struktura bruto rezervisanja za izravnjanje rizika po vrstama osiguranja je sljedeća:

(U EUR)	31.12.2013.	31.12.2012.
Osiguranje motornih vozila, kasko	67.535	45.724
Osiguranje od požara	-	12.339
Osiguranje od autoodgovornosti	326.412	257.174
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	10.321	-
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovnih objekata	178	-
Ukupno	404.446	315.237

Obračun rezervi za izravnjanje rizika je izvršen u skladu sa Pravilnikom o formiranju i korišćenju rezervi za izravnjanje rizika.

Promjene na rezervisanjima za izravnjanje rizika bile su sljedeće:

(U EUR)	31.12.2013.	31.12.2012.
Stanje na dan 1. januar	315.237	31.882
Promjena rezervisanja za izravnjanje rizika (Napomena 23)	89.209	283.355
Stanje na dan 31. decembra	404.446	315.237

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica**Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013.**

(Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno)

18. OSTALA REZERVISANJA

Rezervisanje za otpremnine prilikom odlaska u penziju i ostale beneficije zaposlenih sa stanjem na dan 31.12.2013. godine u iznosu EUR 11.158 (31.12.2012.:EUR 9.442) izvršeno je od strane ovlašćenog aktuara, a prema zahtjevima standarda MRS 19, po metodi kreditiranja projektovane jedinice.

Definisana obaveza za naknade pri odlasku u penziju obračunata je na bazi Granskog kolektivnog ugovora za banke, osiguranja i druge finansijske organizacije (Sl.list RCG 35/2004, Sl.list RCG 12/2006,Sl.list CG 53/2009), najmanje u visini 6 prosječnih zarada kod poslodavca.

Prilikom obračuna definisane obaveze za naknade pri odlasku u penziju, korišćene su sledeće aktuarske pretpostavke:

- Granice za odlazak u starosnu penziju po članu 17, 19đ i 198a Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (Sl. List RCG br. 54/03, 39/04, 61/04, 79/04, 81/04, 14/07, 47/07 i Sl.list CG br 79/08,14/10, 78/10)
- Tablice smrtnosti SFRJ iz 1982. godine
- Diskontna stopa od 9%
- Procijenjena stopa rasta prosječne zarade od 7%
- Procenat fluktuacije zaposlenih od 10%

Promjene na rezervisanjima za otpremine prilikom odlaska u penziju bile su sljedeće:

(U EUR)	31.12.2013	31.12.2012.
Stanje na dan 1. januar	9.442	8.275
Nova rezervisanja (Napomena 24)	1.716	1.167
Stanje na dan 31. decembra	11.158	9.442

19. KRATKOROČNE OBAVEZE

(U EUR)	31.12.2013.	31.12.2012.
Kratkoročne obaveze iz neposrednih poslova osiguranja	207	423
Kratkoročne obaveze za premije iz saosiguranja i reosiguranja	503.744	619.221
Kratkoročne obaveze za udjele u iznosima šteta	1.546	9.999
Druge kratkoročne obaveze iz poslova osiguranja	19.718	21.288
Kratkoročne obaveze prema zaposlenima	233.331	178.418
Obaveze na ime poreza za dodatu vrijednost	51	172
Kratkoročne obaveze za poreze i doprinose iz dobitka	151.257	135.280
Obaveze za doprinose na zarade	16	1.296
Obaveze prema dobavljačima	56.798	66.803
Obaveze prema fižičkim licima za naknade po ugovorima	215	-
Primljeni avansi	90.557	78.513
Doprinos preventive	425.180	297.200
Ukupno	1.482.620	1.408.613

Iznos kratkoročnih obaveza prema zaposlenima uključuje i kratkoročne obaveze za neiskorišćene dane godišnjeg odmora, prema zahtjevima MRS 19.

Društvo obračunava i plaća porez na premije u skladu sa članom 6 Zakona o porezu na premije osiguranja prema kome stopa poreza na premije osiguranja od autoodgovornosti iznosi 6% od ugovorene premije osiguranja od autoodgovornosti, a stopa poreza na premije kasko osiguranja motornih vozila iznosi 3% od ugovorene premije osiguranja motornih vozila.

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica**Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013.**

(Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno)

20. PRIHOD OD PREMIJE OSIGURANJA I SAOSIGURANJA

(U EUR)	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Obračunate bruto premije osiguranja	9.966.806	9.338.990
Primljene premije saosiguranja	285.675	141.054
	10.252.481	9.480.044
Smanjenje za udjele saosiguravača u premijama osiguranja	(19.934)	-
Smanjenje za udio reosiguranja u premijama osiguranja i za udjele retrocesionara u premijama osiguranja	(1.856.598)	(2.014.508)
Promjene bruto prenosnih premija (Napomena 15)	(235.496)	(706.606)
Promjene prenosnih premija za reosiguravajući dio	(132.411)	213.402
Prihod od premije osiguranja i saosiguranja	8.008.042	6.972.332

Struktura bruto premija osiguranja i saosiguranja po vrstama osiguranja:

(U EUR)	Bruto polisirana premija 2013.		Bruto polisirana premija 2012.	
	eur	%	eur	%
Autoodgovornost	6.789.360	66,22%	5.900.398	62,24%
Imovina	2.196.998	21,43%	2.255.610	23,78%
Nezgoda	543.091	5,30%	513.703	5,42%
Kasko	444.296	4,33%	558.171	5,89%
Osiguranje pomoći na putu	52.477	0,51%	54.789	0,58%
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	57.250	0,56%	40.440	0,43%
Putno zdravstveno osiguranje	140.710	1,37%	109.803	1,16%
Domaćinstvo	28.299	0,28%	47.130	0,50%
Ukupno	10.252.481	100%	9.480.044	100%

21. NETO PRIHODI OD OSTALIH USLUGA

(U EUR)	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Prihodi od usluga za obavljanje drugih poslova osiguranja	16.892	11.406
Prihod od ukinutih rezervisanja, osim tehničkih rezervisanja	13.891	1.249
Prihodi od zelenog kartona	229.840	190.180
Ukupno	260.623	202.835

Prihodi od usluga za obavljanje drugih poslova osiguranja se odnose na prihode po osnovu uslužne procjene i likvidacije šteta (EUR 13.304) i prihode po osnovu provizija iz poslova saosiguranja (EUR 3.588).

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica**Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013.**

(Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno)

22. RASHODI NAKNADA ŠTETA

(U EUR)	2013.	2012.
Obračunate bruto naknade šteta	2.403.207	2.570.703
Troškovi vezani za isplatu šteta	363.187	275.797
Umanjenje za prihode ostvarene iz bruto regresnih potraživanja	(100.192)	(53.872)
Udio u naknadama šteta iz prihvaćenih saosiguranja, reosiguranja i retrocesija	10.025	20.451
Umanjenje za udio saosiguravača, reosiguravača i retrocesionara u naknadama šteta	(59.343)	(490.903)
Promjene bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete (Napomena 16)	325.045	(498.639)
Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljenе štete (Napomena 16)	621.193	393.155
Promjene rezervisanja za nastale prijavljene štete za saosiguravajući i reosiguravajući dio	<u>(121.087)</u>	<u>303.150</u>
Ukupno	<u>3.442.035</u>	<u>2.519.842</u>

U troškove vezane za isplatu šteta EUR 363.187 (2012: EUR 275.796) spadaju svi operativni troškovi koji se odnose na funkciju štete, tj. procjenu i izvršenje isplate štete za osigurani slučaj.

Struktura udjela saosiguravača, reosiguravača i retrocesionara u naknadama šteta, prema vrstama osiguranja data je u sljedećoj tabeli:

(U EUR)	2013.	2012.
Imovina	59.056	43.153
Nezgoda	<u>287</u>	<u>447.750</u>
Ukupno	<u>59.343</u>	<u>490.903</u>

23. RASHODI ZA PROMJENE NETO TEHNIČKIH REZERVISANJA

(U EUR)	2013.	2012.
Promjena rezervisanja za izravnjanje rizika (Napomena17)	89.209	283.355
Ukupno	<u>89.209</u>	<u>283.355</u>

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica**Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013.**

(Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno)

24. OSTALI TROŠKOVI, DOPRINOSI I REZERVISANJA

(U EUR)	<u>2013.</u>	<u>2012.</u>
Troškovi za preventivu	138.891	127.086
Garantni fond	181.254	201.338
Troškovi nadzornog organa	93.852	70.754
Troškovi ispravke vrijednosti premije osiguranja (Napomena 10)	12.265	375.924
Troškovi ispravke vrijednosti premije saosiguranja (Napomena 10)	5.379	-
Troškovi ispravke vrijednosti premije osiguranja– direktni otpis (Napomena 10)	5.431	14.242
Troskovi ispravke vrijednosti ostalih potraživanja (Napomena 10)	45.936	-
Drugi ostali neto troškovi osiguranja	11.466	-
Troškovi rezervacija po osnovu otpremnina za odlazak u penziju (Napomena 18)	1.716	1.167
Ukupno	<u>496.190</u>	<u>790.511</u>

25. TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA

(U EUR)	<u>31.12.2013.</u>	<u>31.12.2012.</u>
Troškovi sticanja osiguranja	3.149.467	2.754.479
Promjene u razgraničenim troškovima sticanja osiguranja (Napomena 13)	(165.750)	(151.865)
Amortizacija	31.748	38.184
Troškovi zarada	430.594	391.442
Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih primanja zaposlenih	261.998	260.716
Porezi i doprinosi na isplaćene zarade	165.863	128.294
Drugi troškovi rada	2.733	2.432
Materijalni troškovi	10.523	9.822
Ostali troškovi usluga	217.121	186.924
Troškovi konsultantskih usluga	23.755	24.972
Zakupnine	68.052	58.622
Troškovi platnog prometa i bankarskih usluga	14.938	14.114
Premije osiguranja	2.470	1.535
Troškovi reklame, propagande i reprezentacije	4.138	5.931
Troškovi drugih usluga	22.388	21.260
Drugi troškovi	81.380	60.490
Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja	(278.547)	(236.393)
Ukupno	<u>3.395.156</u>	<u>2.992.593</u>

U troškove sticanja osiguranja EUR 3.149.467 spadaju svi troškovi koji se odnose na funkcije pribave u osiguranju.

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica**Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembar 2013.**

(Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno)

26. PRIHODI OD ULAGANJA KOJA SE NE FINANSIRAJU IZ SREDSTAVA TEHNIČKIH REZERVI

(U EUR)	2013.	2012.
Prihodi od kamata	128.636	105.800
Drugi finansijski prihodi	3.588	2.198
Drugi prihodi	413.367	107.817
Ukupno	545.591	215.815

Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi za godinu koja se završava 31.12.2013. u iznosu EUR 128.636 (2012: EUR 105.800) odnose se na prihode po osnovu kamata od ulaganja u oročene depozite i depozite po viđenju.

Struktura drugih prihoda data je u sljedećoj tabeli:

(U EUR)	2013.	2012.
Prihodi od otuđenja drugih nekretnina, postrojenja i opreme	2.700	6.311
Prihodi od refundacije troškova- zaposleni	39.974	44.002
Naplaćena otpisana potraživanja (Napomena 10)	339.696	23.424
Prihodi po osnovu povraćaja više plaćenih doprinosa za socijalno osiguranje	18.270	-
Ostali nepomenuti prihodi	5.256	17.403
Prihodi po osnovu naplate sudskih troškova	3.282	2.569
Ostali vanredni prihodi	1.552	10.425
Ostali prihodi	2.637	3.683
Ukupno	413.367	107.817

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica**Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013.**

(Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno)

27. RASHODI OD ULAGANJA KOJA SE NE FINANSIRAJU IZ SREDSTAVA TEHNIČKIH REZERVI

(U EUR)	2013.	2012.
Rashodi od kamata	800	1.000
Drugi finansijski rashodi	73	6.790
Novčane kazne i odštete	<u>85.490</u>	<u>9.166</u>
Ukupno	<u>86.363</u>	<u>16.956</u>

Pozicija Novčane kazne i odštete se odnosi na sledeće troškove:

(U EUR)	2013.	2012.
Ostali nepomenuti rashodi	4.716	115
Zaokruženje iznosa- obrasci stroge evidencije	94	217
Rashodi po osnovu likvidacije i rashodovanja osnovnih sredstava	287	228
Gubici po osnovu prodaje opreme	800	5.293
Troškovi po knjižnim odobrenjima	8.420	1.879
Drugi rashodi - po rješenju Poreske uprave	69.798	-
Drugi rashodi-vanredni rashodi	<u>1.375</u>	<u>1.434</u>
Ukupno	<u>85.490</u>	<u>9.166</u>

Društvo je po Rješenju Poreske uprave od 01.04.2013.godine, uplatilo po osnovu poreza na premije osiguranja iznos od EUR 49.893,82 koji se odnosi na 2009, 2010,2011 i 2012 godinu, kao i po osnovu poreza na dobit pravnih lica iznos od EUR 19.904,00 za 2010 i 2011 godinu (Napomena 31).

28. POREZ NA DOBIT

Porez na dobit za 2013.godinu iznosi EUR 151.257, a za 2012.godinu iznosi EUR 135.280.

U periodu od 01. januara do 31. decembra 2013. godine Društvo je ostvarilo dobit u iznosu od EUR 1.562.603.

Usaglašavanje iznosa poreza na dobit i proizvoda rezultata poslovanja prije oporezivanja i propisane poreske stope:

(U EUR)	2013.	2012.
Dobit prije oporezivanja	1.562.603	1.057.783
Porez po stopi od 9%	(140.634)	(95.200)
Efekat rashoda koji se ne priznaju za poreske svrhe	(10.623)	(40.080)
Trošak poreza na dobit pravnih lica	<u>(151.257)</u>	<u>(135.280)</u>
Efektivna poreska stopa	<u>9,68%</u>	<u>12,79%</u>

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica**Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013.**

(Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno)

29. ODNOSI SA POVEZANIM STRANAMA*Naknade ključnom rukovodstvu*

Pod ključnim rukovodstvom smatra se izvršni direktor, finansijski direktor, direktor IT sektora, komercijalni direktor i direktor filijale Podgorica.

Ukupan iznos bruto zarada i naknada isplaćenih ključnom rukovodstvu za 2013. godinu je prikazan u sledećoj tabeli:

(U EUR)	31.12.2013.	31.12.2012.
---------	--------------------	--------------------

Zarade i ostala kratkoročna primanja zaposlenih	325.632	276.848
---	---------	---------

U 2013. godini Društvo nije odobravalo zajmove zaposlenima ni rukovodstvu, niti je bilo isplata otpremnine.

Acionar Društva je Delta Generali Holding doo sa 100% učešća u akcionarskom kapitalu Društva.

Osnivač akcionara Delta Generali Holding doo Podgorica je Delta Generali Osiguranje ado Beograd, Srbija 33%; Čelebić doo, Podgorica, Crna Gora 24.50%; Hemslade Trading Limited, Kipar 24.50%, Delta Generali Reosiguranje ado Beograd, Srbija 18% .

Povezanim licima u tom smislu smatraju se i pravna lica koja posluju u sastavu Delta Grupe na domaćem tržištu, Delta Grupe u Srbiji i Čelebić doo Podgorica. U uobičajenim poslovnim aktivnostima, Društvo obavlja različite transakcije sa povezanim pravnim licima, prvenstveno po osnovu poslova osiguranja. Poslovi osiguranja sa povezanim licima vrše se prema važećim tarifama premija osiguranja koje se primjenjuju i u odnosima sa trećim licima

a) *Prihodi / Potraživanja*

Potraživanja od povezanih strana na 31.12.2013. godine i 31.12.2012. godine kao i ostvareni prihodi po svim osnovama od povezanih strana u toku 2013. godine i 2012. godine prikazani su u sledećoj tabeli:

	2013	2012	31.12.2013	31.12.2012
Prihodi/Potrazivanja				
DELTA SPORT MONTENEGRO	6.651	6.323	207	1.573
DELTA MOTORS CG	-	-	-	-
DELTA MOTORS DOO	-	-	-	-
DELTA AUTO CG	-	-	-	-
DMD DELTA	26.328	24.334	-	-
DELTA M CG PODGORICA	22.254	22.627	21.295	10.697
DELTA GENERALI HOLDING	143	304	-	-
DELTA GENERALI OSIGURANJE BEOGRAD	13.304	40.756	7.535	11.342
DELTA GENERALI REOSIGURANJE ADO BEOGRAD	337.602	588.472	85.988	104.601
ČELEBIC DOO	66.240	99.020	21.734	51.360
ČELEBIC REAL ESTATE	548	971	84	-
ČELEBIC RENT	9.766	-	6.463	-
ČELEBIC RECREATIVO	3.096	-	1.806	-
Ukupno	485.932	782.807	145.112	179.573

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica**Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013.**

(Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno)

29. ODNOSI SA POVEZANIM STRANAMA (nastavak)**b) Rashodi / Obaveze**

Obaveze prema povezanim stranama na 31.12.2013. godine i 31.12.2012. godine kao i ostvareni obim nabavki i rashoda po svim osnovama od povezanih strana u toku 2013. godine i 2012. godine, prikazani su u sledećoj tabeli:

	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>31.12.2013</u>	<u>31.12.2012</u>
Rashodi/Obaveze				
DELTA SPORT MONTENEGRO	-	-	-	-
DELTA MOTORS CG	-	-	-	-
DELTA MOTORS DOO	-	-	-	-
DELTA AUTO CG	-	-	-	-
DMD DELTA	3.350	7.448	-	-
DELTA M CG PODGORICA	5.904	10.948	-	702
DELTA GENERALI HOLDING	-	-	-	-
DELTA GENERALI OSIGURANJE BEOGRAD	-	-	-	-
DELTA GENERALI REOSIGURANJE ADO BEOGRAD	1.787.914	1.796.057	482.425	596.393
ČELEBIC DOO	61.940	57.028	-	-
ČELEBIC REAL ESTATE	-	-	-	-
ČELEBIC RENT	113.879	-	-	-
ČELEBIC RECREATIVO	941	-	-	-
 Ukupno	 <u>1.973.928</u>	 <u>1.871.481</u>	 <u>482.425</u>	 <u>597.095</u>

30. ZARADA PO AKCIJI

Osnovna zarada po akciji izračunava se dijeljenjem godišnje neto dobiti koji pripada vlasnicima običnih akcija sa ponderisanim prosječnim brojem običnih akcija koje su bile u opticaju tokom godine. Društvo je registrovano kao akcionarsko društvo čiji se akcijski kapital sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine sastoji od 4.399 običnih akcija. Zarada po akciji sa stanjem na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine je prikazana u sljedećem pregledu:

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Dobit za godinu EUR	1.411.346	922.503
Ponderisani prosječni broj akcija	3.569	3.569
 Zarada po akciji u EUR	 <u>395,46</u>	 <u>258,48</u>

Delta Generali osiguranje a.d. Podgorica**Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2013.**

(Svi iznosi su u EUR osim ako nije drugačije naznačeno)

31. POTENCIJALNE I PREUZETE OBAVEZE**a) Oporezivanje**

Poreski sistem Crne Gore je u procesu kontinuirane revizije i izmjena. Međutim, još uvijek postoje različita tumačenja poreskih propisa. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamataima i penalima. U toku 2013. godine Društvo je bilo predmet kontrole Poreske uprave. Društvo je po Rješenju Poreske uprave od 01.04.2013.godine, uplatilo po osnovu poreza na premije osiguranja iznos od EUR 49.893,82 koji se odnosi na 2009, 2010, 2011 i 2012 godinu, kao i po osnovu poreza na dobit pravnih lica iznos od EUR 19.904,00 za 2010 i 2011 godinu (Napomena 27).

b) Sudski sporovi

Društvo vodi određene sudske sporove sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine koji se smatraju uobičajenim za ovu vrstu poslovanja, uključujući sporove po osnovu odštetnih zahtjeva prema različitim polisama osiguranja koje je Društvo izdalo. Obzirom da se ne mogu sa sigurnošću predvidjeti efekti i ishod ovih sporova, rukovodstvo Društva smatra da, uzimajući u obzir iznose rezervisanih sredstava za takve sporove u toku ili naknadne potencijalne odštetne zahtjeve, ishodi sporova u toku ili podnijetih odštetnih zahtjeva kao i onih koji eventualno predstoje protiv Društva, nemaju materijalno značajne negativne efekte na finansijsko stanje ili rezultate poslovanja Društva.

c) Polise osiguranja

Društvo posjeduje polise osiguranja imovine, poslovanja i zaposlenih u pogledu rizika koji se mogu osigurati.

d) Operativni lizing

Društvo ima zaključene ugovore o operativnom lizingu kao primalac lizinga.

Buduće vrijednosti minimalnih obaveza po osnovu operativnog lizinga na dan 31. decembra su prikazana kao što slijedi:

(U EUR)	2013	2012
Do godinu dana	128.101	125.948
Od 1 do 5 godina	433.860	460.119
Preko 5 godina	-	81.479
	561.961	667.546

32. MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG AKTUARA

Ovlašćeni aktuar je u svom mišljenju od 28.02.2014. godine, na osnovu podataka u finansijskim izvještajima Društva, uvida u ažurnost rješavanja odštetnih zahtjeva osiguranika, likvidnosti i solventnosti Društva, računovodstvene i ostale evidencije, primjene akata poslovne politike i politike saosiguranja i reosiguranja u periodu januar-decembar 2013. godine, dao pozitivno mišljenje.

Navedeno mišljenje dato je u skladu sa Pravilnikom o sadržini mišljenja ovlašćenog aktuara („Sl. List CG“ br. 70/08), Zakonom o osiguranju i propisima donetim na osnovu zakona, aktima Društva i drugim propisima kojima se uređuje dijelatnost osiguranja, ekonomskim načelima, pravilima aktuarske struke i struke osiguranja i profesionalne aktuarske etike.

Na osnovu prezentiranih podataka odgovornih lica Društva, aktuarske pozicije i druge veličine obezbijeđuju očuvanje vrijednosti imovine i garantuju trajnu stabilnost i solventnost u poslovanju, kao i likvidnost u izvršavanju obaveza Društva iz sledećih razloga:

- Bruto i neto mjerodavni tehnički rezultat su u cijelini pozitivni;
- Tehničke rezerve su obračunate u skladu sa pravilima aktuarske struke, aktima poslovne politike Društva i zakonskim propisima;
- Društvo je obezbijedilo kvalitetna sredstva za pokriće tehničkih rezervi i kapitala, koja je deponovalo i ulagalo u skladu sa propisima, čime osiguranicima može garantovati isplatu ugovorenih obaveza u budućnosti;
- Ukupni troškovi sprovođenja neživotnog osiguranja su u potpunosti pokriveni režijskim dodatkom osiguranja, prihodima od ulaganja i deponovanja tehničke rezerve osiguranja i ostalim poslovnim prihodima.
- Izvršena je adekvatna rezervacija šteta za pokriće svih budućih obaveza;
- Rešavanje odštetnih zahteva korisnika osiguranja bilo je ažurno;
- Društvo je u toku cije le poslovne godine bilo likvidno, što je u skladu sa zakonskom regulativom i pravilima struke osiguranja;
- Margina solventnosti je izračunata u skladu sa propisima i manja je od kapitala Društva, što je u skladu sa pravilima struke osiguranja i propisima.
- Društvo je politiku reosiguranja i saosiguranja vodilo u skladu sa strukom osiguranja i aktuarskim načelima i izvršilo reosiguranje viškova rizika preko visine maksimalnog samoprdržaja;

Medutim, utvrđeno je da troškovi sprovođenja osiguranja programa autoodgovornosti u tekućoj godini nisu potpuno pokriveni režijskim dodatkom i drugim prihodima. S druge strane zabeležen je pozitivan bruto i neto mjerodavni tehnički rezultat u ovoj vrsti osiguranja uz adekvatno obračunate rezerve, tako da isplata šteta i ugovorenih iznosa nisu ugroženi.

Takode, Društvo je imalo pokrivene ukupne troškove sprovođenja osiguranja. Neophodno je da Društvo sproveđe aktivnosti kojima bi se troškovi sprovođenja osiguranja programa autoodgovornosti sveli u okvir dozvoljenog.

Opšta je ocena da je Društvo dobro poslovalo i ostvarilo pozitivan poslovni rezultat u uslovima finansijske krize u Crnoj Gori i otežanim tržišnim uslovima poslovanja u delatnosti osiguranja.

33. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Rukovodstvo Društva smatra da nema značajnih uskladivih događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi uticali na finansijske izvještaje za 2013. godinu.

Izmjene i dopune Zakona o porezu na premije osiguranja objavljene su u „Sl.listu Crne Gore“, br. 61/2013 od 30. decembra 2013. godine koji se primjenjuje od 1. januara 2014. godine. U skladu sa navedenim, poreska osnovica za utvrđivanje poreza na premiju osiguranja je naplaćenja bruto premija osiguranja za sve vrste neživotnih osiguranja, izuzev na: osiguranje od nezgode; dobrovoljno zdravstveno osiguranje i osiguranje poljoprivrede.

Visina poreske stope koja se primjenjuje na naplaćenu premiju je 9%, dok se po predhodnom Zakonu o porezu na premije osiguranja primjenjivala stopa od 6% na premije od autoodgovornosti i 3% na premije od kasko osiguranja, što može imati uticaja na finansijsko poslovanje društva tokom 2014. godine.

Dana 28. februara 2014. Godine Upravni sud Crne Gore je donio presudu kojom se usvaja tužba tužioca Delta Generali osiguranje A.D., Podgorica protiv rješenja Ministarstva finansija broj 04-377-1-2013. Ministarstvo finansija je pomenutim rješenjem odbilo žalbu tužioca protiv rješenja Poreske uprave –Sektora za praćenje poreskih propisa i inspekcijski nadzor- Odsjek za velike poreske obveznike –Podgorica, broj 03/4-1-5/1-13 od 1. aprila 2013. godine.

U Podgorici,

Dana, 27.03. 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izvještaja

M.P

Izvršni direktor: